

Gimnazija Novo mesto

Stezičice

maj 2019

Stezičice

Gimnazija Novo mesto
maj 2019

Beseda urednice.....	7
Pustovanje.....	10
Okrogla miza.....	12
Dan GIMNM puloverjev.....	13
Intervju z Albino Simonič.....	14
Intervju z Nastjo Medle.....	21
Intervju z Jonom Judežem.....	27
Intevju z Luko Hadlom.....	32
4 Prostovoljstvo na Gimnaziji Novo mesto.....	36

O Jani Dular in o Afriki.....	38
Kako letijo fazani ali kako ukaniti življenje, da je prijaznejše do gimnazijca?.....	39
Tisti od tm dol.....	42
Iz filmskega sveta.....	43
Dan števila pi.....	47
Natečaji.....	52
Po stezah umetnosti.....	58
Po poteh literature.....	62

Neža Cerinšek
ODGOVORNA UREDNICA

Steze so glasilo dijakov Gimnazije Novo mesto.

NASLOV UREDNIŠTVA
Gimnazija Novo mesto (za revijo Steze)
Seidlova cesta 9, 8000 Novo mesto

MENTORSTVO IN JEZIKOVNI PREGLED
Natalija Petakovič, prof.

OBLIKOVANJE
Žan Prosen

UREDNIŠKI ODBOR
Leja Verbič, 4. D, Kim Malnarič, 4. B, Lara Bukovec, 4. B
Anita Koprivec, 3. A, Tara Cerinšek, 1. C, Hana Klemenčič, 1. K
Ajda-Lea Jakše, 1. C, Neža Cerinšek, 4. C

FOTOGRAFIJE
Maja Hočevar, 4. Š, Zala Zupan, 4. C, Nuša Plankar, 4. K, Neža Cerinšek, 4. C, arhiv šole

NASLOVNICA
Maja Hočevar, 4. š

TISK
Grafika Tomi

NAKLADA
250 izvodov

BESEDA UREDNICE

Šestič. Obljubim, že šestič sedim pred nepopisanim listom in skušam v najglobljih kotičkih svojega jaza poiskati besede, ki se bodo nasmejano in dobrodušno držale za roke in tako za vas spletle povedi, ki bodo nagovorile, spodbudile, opogumljale, bodrile, tolažile, učile ... In ne preveč zamorile! (Slab poskus, Neža, precej slab!). Še z večjo odgovornostjo kot lani, saj so to moje zadnje besede, ki bodo svoje domovanje poiskale na začetku Stezic, moja zadnja priložnost, da nagovorim tebe, ja, ravno tebe, ki zdaj to bereš in čakaš, da bom končno povedala kaj pametnega in prenehala z brezveznim razmetavanjem s papirjem (jaz, ravno jaz, ki verjamem, da je tišina mnogokrat več vredna in zgovornejša kot vsake besede). No ... Če do zdaj še nisi obupal, počakaj še malo. Zdaj bom pa res zavihala rokave in odgovorno opravila svojo nalogo urednice. Zdaj!

Torej ... Štiri leta. Tako dolgo mi gimnazija že leze pod kožo in postaja del mene. Naseljuje moje predale, omare in včasih tudi posteljo – saj veste, še nekaj ur, ko naj bi vstali, mi pa še ponavljamo snov in se borimo s spancem. In uspelo ji je! Naselila se je v meni, z mojim jazom si podaja roko. Postala je del mene, ki ga imam rada. Ja, resnično rada! Imam jo rada, a zdaj odh jam. Hvaležna, polna vtisov in zgodb. Mnoge bolečine, ki so tacale po pesku mladosti, je odpihnil veter časa. Vse, ki so še tam, ostajajo kot svarilo in so kontrast vsej sreči, ki je zato še večja. In ni bila nikoli prej tako silna, srčna. Surova. Mora boleti, da je lahko lepo. Kar želim povedati ... Vredno je, lepo je. In smejim se zdaj, ko to pišem. A tudi jočem hkrati. Krivulja, ki jo je težko razložiti, a obstaja in vesela sem, da je tako. Četudi ni vse vedno lepo in niti slučajno ni enostavno, je lepo takšno, kot je, zato ker je.

Kar skušam povedati je, da ne obupaj. Da se bori s svojo voljo, vztrajnostjo in v vsem tem poišči svoj glas. Pusti solzam, da ustvarjajo strugo po licu, dovoli jim, da zalijejo bolečino, ki bo čez čas zagotovo ovenela in pustila sreči, da se razraste, ko boš tako želel.

Zanimivo je, kako zdaj, proti koncu gimnazijske poti vsakdanja opravila dišijo po prelomnem, pomembnem ... Kako svet postaja velik, si med vsakim štetkanjem zob rečem: »Le še nekajkrat kot gimnazijka.« In kako so vonji naše hiše učenosti na Seidlovi 9 postali bolj izraziti, v vsakem kotu in lustru in tabli domuje drug spomin, ki ga prej sploh nisem opazila, in kako zanimivo je, da čakanje pred kavomatom, hoja po stopnicah vse do knjižnice in druga na prvi pogled ne najlepša opravila postajajo prijetna.

In v teh dneh nikakor ne moremo mimo besede matura, ki v resnici ždi nad nami že celo leto. Vsa štiri leta ... Zato vsem maturantom želim srečno in upam, da boste čez nekaj let ob našem srečanju zadovoljni s svojim življenjem, s sami seboj, boste iskreni, srčni in srečni, dobri do sebe in drugih.

In tako kot se lovimo s časom, je bilo letos tudi s Stezicami, ki smo jih ob vseh obveznostih skoraj potisnile na stran, a si nato obljubile, da jih ne bomo zatajile, in so tako dišeče in gladke tu pred vami.

Uredniškemu odboru se je pridružilo še nekaj ustvarjanja željnih deklet, medtem ko so druga zaradi kupčije s časom raje odšla, s sem prepričana, da bodo Stezice vseeno z veseljem prebrala. Hvala tudi Žanu, ki je letos prevzel vlogo oblikovalca in ustregel mnogim mojim uredniškim muham..

Četudi bomo letos skoraj zagotovo s kritičnim očesom listale po tej številki, upam, da si jo bomo ponosno ogledovale čez nekaj let in da bom takrat tudi sama z več prizanesljivosti brala te vrstice, ki pa zdaj izgubljajo nit, a upam, imajo srce in sporočilo. A so zmedene in opotekajoče kakor moje misli, ki želijo vse povedati, a ne zmorejo. Nekatere stvari se lahko le začuti in to jih napravi čudovite

Za konec še hvala. Za vse grenko in sladko. Boleče, skeleče, čudovito. Hvala za vso to zmešnjavo, ki trenutno živi v meni. Hvala profesorjem, ki bodo kdaj protagonisti pripovedi o gimnazijskih letih našim otrokom. Srčna hvala sošolcem, vsem nasmejanim, objokanim, zaspanim, navihanim, zaljubljenim, razočaranim obrazom, ki ustvarjajo to zgodbo. Zgodbo Gimnazije Novo mesto – hvala ti za občutek, da sem pripravljena, da grem, ki v teh dneh vsaj malo diši po trdnosti in varnosti. Daje pogum kljub neznanemu. A zdaj je čas. Za slovo. Da obrnem novo stran. Hvala za potrpežljivost in mnogo užitkov ob branju vam želim.

Z radostjo,

Neža Cerinšek

DIJAŠKA ORGANIZACIJA

PUSTOVANJE

Tistega marčevskega torčka je bilo na gimnazijskih hodnikih moč videti vse od hipijev, zdravnikov, zaspancev, protestnikov do tistih, ki so pobegnili iz časovnega stroja ali opozarjali na aktualno afero s kebabom. Razredi so v svoje predstavitve vključili glasbo, sodeloval pa je tudi marsikateri profesor. Kljub temu da so bile vse maske zanimive, je bil za zmagovalca pustnega tekmovanja okronan l.c, drugo mesto je zasedel 2. c, tretje uvrščen pa je 3. š. A so v tej raznolikosti vsakršne besede odveč, zato z vami delimo nekaj trenutkov, ujetih v fotografski objektiv.

OKROGLA MIZA

V sredo, 30. 1. 2019, je DOGNM organizirala okroglo mizo z naslovom Novo mesto – mesto priložnosti. Gostje so bili župan Mestne občine Novo mesto Gregor Macedoni, vodja območne izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti Novo mesto Klavdija Kotar in predsednik DNS Jan Kruljac. Sama okrogla miza je bila izpeljana na podlagi izvedene ankete, ki so jo rešili dijaki in profesorji. S pomočjo anketnih vprašanj in odgovorov sta povezovalca Matija Radež in Anja Mitrovič sestavila vprašanja za okroglo mizo. Tudi mnenja profesorjev so jima bili v veliko pomoč. Pogovor je bil razdeljen na 6 okvirnih tem, in sicer javni prevoz, cestna infrastruktura, športna infrastruktura, kultura, mladi in Novo mesto ter kaj bi nas obdržalo v Novem mestu po študiju.

Okrogla miza se je začela z debato o javnim prevozom, ki je za gimnazijce zelo pomemben in je problem v celotni Sloveniji. Občina se trudi vzpostaviti najboljše, kar se da, ampak včasih je to preprosto nemogoče. Kot nova pridobitev Novega mesta bo tudi 9 novih postaj za električna kolesa, ena tudi v neposredni bližini Gimnazije. Novo mesto naj bi se razvijalo tudi v cestni infrastrukturi, saj so na mizi že načrti za gradnjo dveh obvoznic. Ena na vzhodu pri Ločni in druga na zahodu mimo Prečne. Z gradnjo obvoznice na zahodu bi tako tudi povečali dostopnost do novozgrajenega Olimpijskega centra v Češči vasi, ki privablja ljudi iz vse Slovenije, saj ima odlične pogoje za treniranje pozimi. Prav tako pa je tam v načrtu tudi gradnja bazena, ki bi bil dober del celotnega centra v Češči vasi. V načrtih je tudi prenova športnega dela Loke.

Pri pogovoru smo se dotaknili tudi kulture. Klavdija Kotar nam je predstavila delo in dejavnosti JSKD Novo mesto. Spadajo med 8 največjih v Sloveniji in sodijo na 1. mesto po številu izobraževalnih programov. Njihova ponudba je zelo široka - od risanja, slikanja, sodobnega plesa, mozaika, literarnih delavnic do študijskega centra ... Vse delavnice do brezplačne, zato smo vsi vabljeni k udeležbi in sodelovanju.

V Novem mestu pa je pomembna tudi dijaška organizacija - DNS. Znani so po organizaciji različnih dogodkov, kot so smučanje, Kolektivc, Zebra, Grem domov v Novo mesto ... Letos se bodo lotili novega projekta – enomesečni dogodek poleti, na katerem se bomo lahko udeležili različnih glasbenih in drugih kulturnih prireditev. Prav tako bo letos ponovno odprt Lokal Patriot s prenovljenim programom in na novi lokaciji. Odprl se bo tudi mladinski center – OTON, ki bo namenjen vsem mladim.

Leto bo tako prineslo veliko novosti in priložnosti za udeleževanja mladih na vseh področjih. S sodelovanjem lahko ustvarjamo prihodnost Novega mesta in se po končanem študiju vračamo. Po raziskavah o kvaliteti življenja je Novo mesto na prvem mestu, kar nam daje vedeti, da je življenje tu polno priložnosti, služb v podjetjih, kot so Krka, Revoz ... Sami moramo biti tisti, ki sodelujejo, iščejo navdih, smo kreativni.

Za konec pa morda še misel župana: »**Več kot bo aktivnih, boljše okolje lahko ustvarjamo**«, ki tako vse spodbuja k udeleževanju dogodkov in podajanju mnenj o izboljšavah.

- Leja Verbič, 4. d

25. november - dan GIMNM puloverjev

Naše življenje je polno dogodkov, ki nas spremljajo vsak dan, polno spominov, ki nas prevevajo iz ure v uro. Nov dan, nov dogodek, novo doživetje. Vsak dan nas spominja na nekaj nam pomembnega. Morda ga praznuje cel svet ali pa samo ena država. Dogodke postavimo na nek datum, da bi se jih ljudje tudi čez 100 let še zmeraj spominjali in jih obeleževali. Tako smo novomeški gimnazijci določili 25. 11. za dan gimnazijskega puloverja. Dan, ko gimnazijci zjutraj vzamemo iz omare svoj pulover in ga še bolj kot kateri koli drug dan s ponosom oblečemo. Pulover je nastal ob 270-letnici naše šole, na šolskem natečaju, kot plod ustvarjalnosti in domišljije dijakov. Predstavlja nas že nekaj let. Z matematičnim znakom na hrbtu kažemo širino našega znanja in obzorij ter medpredmetnega povezovanja. Dijaki se ne učimo izključno samo ene stvari pri enem predmetu, ampak to povezujemo tudi z drugo snovjo. Tako so povezani tudi dogodki, ki so se dogajali v preteklosti. V istem dnevu se je lahko na enem koncu sveta dogajala vojna, medtem ko so na drugem ljudje proslavljali neodvisnost. Pozitivni dogodki lahko tako zbližajo cele narode in se ta zapiše zgodovino kot nekaj čudovitega. Na drugi strani pa zapišemo tudi grenke dneve, ki so se morali zgoditi. Naš življenjski krog je tak, rodi se zvezda, medtem ko druga umre. 25. 11. ni samo dan gimnazijskega puloverja, ampak je mnogo več. Obeležujemo tudi mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami. V Bosni in Hercegovini praznujejo državni praznik, v Indoneziji dan učiteljev, na Tajskem pa dan spomina na kralja Vajiravudha.

Ni pa vsepovsod ta datum zaznamovan z veseljem. V Bakuju so imeli tega dne leta 2000 zelo močan potres. Leta 1998 se je sesula turška vlada in še bi lahko naštevala dogodke, tako pretresljive kot vesele. Zgodovina nas je naučila, da se je mnogo stvari potrebno spominjati, ne glede na njihov predznak.

- Leja Verbič, 4. d

Spomini - knjiga, ki se je ne da vrniti

INTERVJU Z ALBINO SIMONIČ

Gimnazijska knjižnica je vedno bila in vedno bo prostor oddiha, prostor miru in zatišja pred ocenami. Tu nisi nikoli sam s knjigami, vedno je tu še nekdo, ki ti ob še tako groznem dnevu nariše nasmeh na obraz. Dolga leta je bila to Albina Simonič ali za večino dijakov kar »Binca«, ki je za vsakogar našla kakšno prijazno besedo. Ker se je v začetku letošnjega šolskega leta iztekla njena delovna doba na Gimnaziji Novo mesto, smo se v uredništvu Stezic odločili prisluhniti njeni zgodbi. Prijazna Belokranjka me je na megleno jutro najinega intervjuja, s širokim nasmeškom na obrazu, pričakala s sveže pripravljeno kavo in zvrhanim krožnikom rogljičkov.

Prihajate iz Semiča, kjer ste tudi obiskovali gimnazijo. Kakšna so bila vaša gimnazijska leta? Ste bilivzorna učenka, ki je že od mladih nog tičala v knjigah, ali ste kdaj tudi kaj ušpičili?

Najprej povem, da nisem hodila na gimnazijo v Semiču, temveč v Črnomlju. Bila sem povprečna dijakinja, večinoma prav dobra, dobra sem bila v tretjem letniku, se mi zdi. Drugače pa sem bila strašna športnica in temu primerno smo tudi kakšno ušpičili (smeh). Drugače pa sem imela knjige in slovenščino zelo rada že od osnovne šole, ker smo imeli zelo dobro profesorico za slovenščino, ki me je tudi navdušila za slovenski jezik in branje. Kot srednji od treh sem bila že takrat strašno odgovorna in sem se zato kar malo zatekala v ta svet knjig, pravljic in zgodb.

Omenili ste, da ste se ukvarjali tudi s športom. S čim natančno?

Z vsem. Mene so poznali po tem, da edino o plavanju nočem veliko slišati. Plavala sem zelo slabo. Drugače pa z vsemi drugimi športi, predvsem pa sem zelo rada smučala. To je bilo poleg atletike moje najljubše področje.

Pot vas je kasneje privedla v Novo mesto. Koliko časa že opravljate svoje delo na gimnaziji? Ste bili zaposleni tudi kje drugje?

Na gimnaziji sem, se mi zdi, da 25 let. Več. Morala bi izračunati, ne vem natančno. Mislim, da sem prišla leta 1995. Prej sem delala v Knjižnici Mirana Jarca, kjer sem delala že med študijem, potem pa so mi ponudili prosto delovno mesto na novomeški gimnaziji, kjer sem ostala in ob delu doštudirala. Bila sem redno zaposlena, vendar sem vzporedno študirala še na fakulteti. Delala sem diplomsko nalogo o gimnazijski knjižnici; knjižnica v Gimnaziji Novo mesto kot dediščina frančiškanov.

Kakšni pa so bili vaši občutki, ko ste sprejeli delo na gimnaziji?

Prva 4 leta sem delala polovično v knjižnici na OŠ Center in polovično v knjižnici na Gimnaziji Novo mesto, kjer je bila moja sodelavka Agna Škof, ki me je veliko naučila. Predvsem odnosov do ljudi. Nanjo imam res lepe spomine. Ko se je ona po štirih letih upokojila, sem jaz prevzela celotno knjižnico. Gimnazijo sem že malo poznala, in odkar pomnim, sem zelo rada delala z mladimi. Saj sem bila tudi na osnovni šoli rada, ampak tam sem imela prvi, drugi in tretji razred, delo z gimnazijci pa mi je bilo v večji izziv. Sama sem bila bolj drobčkana in majčkена in se spomnim, da ko sem prvi teden prišla v službo, me seveda vsi profesorji še niso poznali. Takrat je bilo strogo prepovedano hoditi po šoli v čevljih. Ko sem šla po hodniku, me je ustavil eden od profesorjev, zelo znan po svoji strogosti. In je rekel: "Vi, kar preobut se, kar preobut". Jaz pa sem mu komaj izjecljala, da sem tu v službi (smeh).

Kaj vas pri delu najbolj razveseli?

Najbolj sem vesela, če je knjižnica polna dijakov. To me res razveseli. Veselim se tudi vsake nove knjige. Strašno sem vesela, če je knjižnica polna, ker to pomeni, da dijaki nekaj delajo umirjeno, da berejo, če že ne berejo, se pa vsaj učijo. In navsezadnje je knjižnica tudi tisti prostor, kjer zagotovo kakšno knjigo le pogledajo. Vesela sem tudi, če točno prinašajo nazaj knjige, da ne rabim vsakega opozarjat. Res, moje delo je tako lepo, res sem zelo hodila v službo in vem, da jo bom pogrešala. Že sedaj vem.

Vam je morda kdo kdaj stopil na žulj?

Tu sem malo razočarana tudi sama nad sabo, ker nisem bolj vztrajala, da bi se v šoli začela uvajati kakšna bralna značka. Nekaj časa smo sicer imeli projekt, v katerem so si dijaki lahko sami izbirali naj knjigo. Opažam, da naši dijaki berejo takrat, ko imajo čas. Razumem, da morajo že tako prebrati vsa domača branja, prebrati maturitetna besedila, poleg vsega pa se še učiti. Vem, da se je tistemu, ki že tako sedi cel dan pri knjigi, težko uvesti in še naprej brati. Mladi ljudje se morajo gibati. Največ pa berejo med počitnicami. Vsekakor pa moram omeniti, da se najde tudi nekaj strastnih bralcev. Spomnim se, da smo enkrat delali anketo skupaj z Gimnazijo Bežigrad ter še z nekaterimi drugimi in smo tudi tukaj vsi ugotovili isto: dijaki berejo, ko imajo čas. Na žalost je naše šolstvo usmerjeno tako, da ne podpira preveč leposlovnega branja.

Nekako velja splošno mnenje, da knjižničarji veliko berejo. Vi bi se s tem strinjali, kajne?

Oj ja, berem kar veliko in tudi zelo rada. Zame je branje eno samo čudovito popotovanje. Poleti imam zelo rada kriminalke, drugače pa je zame zagotovo največji slovenski pisatelj Lojze Kovačič s svojimi Prišleki. Zanje bi mu dala Nobelovo nagrado za književnost. Tudi sicer zelo rada berem slovenske avtorje.

Knjižnica je zagotovo najlepši prostor na gimnaziji. Ste imeli tudi vi prste vmes pri izbiri sedanje lokacije in njeni opremi?

Čist nič. Z Agno nisva smeli narediti ničesar. Jezili sva se, češ da zakaj pa naju nič ne vprašajo, ker v bistvu je sedanja knjižnica zelo lepa, ni pa funkcionalna. Prostor, kjer je učilnica, bi midve čisto drugače uredili, ker pa je fond ločen, se na to ne da vplivat. Ampak dijaki se navadijo. Vsako leto sproti se naučijo, kje kaj stoji. Spomnim se, da je bilo tukaj, še preden sva prišli, veliko podstrešje. Vse je bilo zanemarjeno, povsod so bile miši ... Ko pa sva se po dveh letih obnove vrnili v šolo, je bilo bivše dijake, vsi vprašajo: »Profesorca, k mate še tiste stole?« Tako da ti stoli so res zakon! to res nekaj najlepšega, kar sem kdaj videla. Predvsem pa ti stoli. Še danes, ko srečam

Naše uredništvo o se že vrsto let zbira v vaši knjižnici. Ste si kdaj mislili, da boste tudi vi kdaj pristali v Stezicah?

Niti ne. Vedno se mi je zdelo, da je to dijaški časopis in oni že vedo, kaj dijaki berejo. Sem si pa morda sedaj, preden grem, potihoma želela, da bi me omenili. Res sem počaščena.

Kot ste že rekli, vaše delo ne vključuje samo stika s knjigami, temveč tudi z dijaki. Se vam zdi, da senjihov odnos skozi leta kaj spreminja?

Se mi zdi, da ne. Jaz nimam občutka. Vendar pa bi lahko rekla, da smo s sedanjimi generacijami morda res malo bolj sproščeni. Jaz sem sicer vedno zelo lep odnos z dijaki. Vedno mi je bilo tako lepo delati z njimi in mislim, da me je to ohranjalo mlajšo. Tudi karakterno sem ostajala na istem nivoju. Dijakom je treba prisluhniti in pomagati, kdaj tudi »skričat«. Predvsem pa jih usmeriti, saj so naši dijaki zlati. Vsem kolegom pravim, da je privilegij učiti na gimnaziji. Nekateri pravijo, da je mladina žleht. Jaz nisem nikdar imela tega občutka, vedno se mi je zdelo, da ste krasni. (nasmeje)

Kaj pa njihove bralne navade?

Tu sem malo razočarana tudi sama nad sabo, ker nisem bolj vztrajala, da bi se v šoli začela uvajati kakšna bralna značka. Nekaj časa smo sicer imeli projekt, v katerem so si dijaki lahko sami izbirali naj knjigo. Opažam, da naši dijaki berejo takrat, ko imajo čas. Razumem, da morajo že tako prebrati vsa domača branja, prebrati maturitetna besedila, poleg vsega pa se še učiti. Vem, da se je tistemu, ki že tako sedi cel dan pri knjigi, težko uvesti in še naprej brati. Mladi ljudje se morajo gibati. Največ pa berejo med počitnicami. Vsekakor pa moram omeniti, da se najde tudi nekaj strastnih bralcev. Spomnim se, da smo enkrat delali anketo skupaj z Gimnazijo Bežigrad ter še z nekaterimi drugimi in smo tudi tukaj vsi ugotovili isto: dijaki berejo, ko imajo čas. Na žalost je naše šolstvo usmerjeno tako, da ne podpira preveč leposlovnega branja.

Katere knjige pa so bile popularne med dijaki pred približno 30 leti?

Dolgo časa je bila popularna vsa tematika v zvezi z drogami. Takrat je bila to tabu tema, in ko se je pojavila kakšna taka knjiga, so jo z veseljem prebrali. Kasneje je bila strašno popularna knjiga Mi, otroci s postaje Zoo. Znanstvena fantastika še vedno ohranja svojo priljubljenost. Potem pa seveda, ko se je pojavil Harry Potter, je tudi ta zavzel svoj prostor v gimnazijski knjižnici. Spomnim se, da ko so se v Sloveniji podeljevale Kresnikove nagrade za najboljši roman, so tudi naši dijaki prebrali vse nagrajene knjige.

Veliko dijakov se vas bo spomnilo po piškotih in materinskih nasvetih, ki jih tako radodarno delite. Od kod takšna prijaznost?

Jaz sem pred 14-15 leti prebolela raka. In takrat sem si rekla, da če mi pa Bog da, da ostanem živa, če me Bog pusti na tej zemlji, me je zagotovo pustil z razlogom, da pomagam ljudem. Pomagam svoji družini, prijateljem in tudi vsem ostalim. Drugače pa že po naravi nisem rada v konfliktih in reees imam rada dijake. Tako lepo je delat z vami, res, to mi je bilo vedno v užitek. Pa ko vidiš otroka, ki ima probleme ... ker jaz sem si vedno mislila, kaj pa če bo moj otrok kdaj potreboval kako pomoč ... kaj pa je to takšnega, ponuditi malo tople besede, da je človeku lažje.

Letos se poslavljate od gimnazije. Že veste, kaj boste počeli v pokoju?

Ne, (smeh) verjetno vse in nič. Predvsem sem si rekla, da si bom prvo leto res privoščila. Ker se bom upokojila ravno pozimi, bo seveda prišlo na vrsto moje ljubo smučanje. Vsekakor bom šla tudi v naravo. Več časa bom preživela tudi z vnučko-ma, s katerima res zelo uživam. Z možem si bova verjetno privoščila tudi kakšno potovanje v toplejše kraje. Drugače pa čisto umirjeno življenje. Pa spala bom zjutraj (smeh).

Kaj pa boste najbolj pogrešali? Je kaj, česar absolutno ne boste pogrešali?

Ne bom pogrešala vstajanja na uro in vožnje čez Gorjance. Čeprav zelo rada vozim, ampak pozimi je grozno. Pogrešala bom dijake. O tem sem prepričana. Pogrešala bom stik s knjigo. Saj kot laik greš v knjižnico, vendar je to drugače, ko knjigo kupiš, prebereš, pogledaš ... Predvsem pa dijake. Res vas bom pogrešala. Upam, da me boste kdaj prišli tudi še kaj pogledat in da se me boste spomnili tudi po kakšni dobri besedi. Predvsem pa si želim, da še naprej hodite v knjižnico. Vsak človek je nadomestljiv, to vemo; prvi mesec pogrešaš, potem pa postane rutina in gre naprej. Bom pa res vesela vsakega obiska, vsakega telefona, vsake slike, ki bo prišla, da vem, kaj bo naprej z vami. Bo hudo. Drugače pa so bili krasni, krasni dnevi, ko smo šli v hribe, maturantski plesi ... To je 30, 40 let čudovitih spominov.

Ta klepet mi še danes ostaja v spominu, ko te dni zrem skozi zasneženo okno naše knjižnice. Kot bi bilo včeraj, ko sva klepetali in obujali spomine na njeno poklicno pot na Gimnaziji Novo mesto. Verjetno sedaj že uživa svoj zasluženi pokoj na kakšni smukaški strmini ali ob prijetni družbi svoje družine. Binca, hvala za vse!

- Lara Bukovec, 4. b

Binci!

Kadar se sramežljivo-zaspani sončni žarki več ne morejo ali več ne trudijo skriti za debli dreves Ragovega loga, se tisti, ki se ne spojijo s skrivnostnimi meglicami Krke, skozi steklo pretihotapijo v najbolj prikupen, prijeten, domač, dišeč prostor naše gimnazije, ki je tudi v času, ko svetlobo v polnosti prepoji sramežljivost, sončen in ljubeč.

Kako je to mogoče, se sprašujete. Ali luči temnega jutra zmorejo najti pot do srca? Pravzaprav ne, četudi skušajo. Ampak svetlobo v agregatnem stanju upanja, nasmeha, nasveta in objema tja ponesejo iskriče oči čudovite ženske, sijajne poslušalke, gospe, polne nasvetov – vas, naše knjižničarke Albine, Bince, kakor vam z radostjo pravimo tisti, ki se med tisočeriimi besedami, ujetimi v platnicah knjig, počutimo silno domače in nad vse prijetno. Pa ne zaradi knjig samih, temveč zaradi srčnosti in sreče, ki se spoji z upi v prihodnost, s pohvalo, s spodbujajočo besedo, ki se iz vaših ust razširi v naše srce, v očeh prižge iskro in na lica nariše nasmeh.

Kateri prostor pod soncem še zmore tako lepo sešiti vonj čaja ali kave s presenetljivo udobnimi naslanjači? Kaj se zgodi tu, v knjižnici – sobi, ki zaradi neskončnosti časov in dimenzij nima meja in skoraj zmore seči do neba na Seidlovi 9, da se minute odmora silno skrajšajo in karnekam zbežijo, a se znotraj teh istih minut ustvarjajo spomini, ki se pripenjajo kakor broška na suktnjo našega življenja, ki jo bomo slekli ob koncu našega obstoja? Nekaj neopisljivo lepega, čutečega, enkratnega, prepojenega s srčnostjo ... Ni jih besed, ki bi opisale te čudovitosti.

So pa brez datuma – te besede namreč, saj bomo vse to, kar smo čutili in živeli tu in je bogatilo dni našega, včasih sivega gimnazijskega vsakdana, s seboj ponesli v življenje, se jih spominjali, jih podoživljali, onjih pravilisvojimotrokom, sezavamioziralissvojimiprijatelji in jim pripovedovali o vas, najboljši knjižničarki, kar jih premorejo knjižnice in knjige in zgodbe o teh. Vas nato iskreno objeli, kakor to počnete vi, in z vami obujali spomine, se pogovarjali o sedanosti, ki je bila v gimnazijskih letih še prihodnost.

Lahko pa Binci iz prihodnosti, ki bo tudimorda obujalaspomine in sespominjalanas, dijakov, ki smo vsaj njeni, namignemo, da so se te kopice samoglasnikov in soglasnikov rodile dan pred njeno upokojitvijo, v mesecu, ki bi mu včasih pravili listopad, na dan, ko je Finska leta 1917 razglasila neodvisnost, in v letu, ko praznujemo 100. obletnico Cankarjeve smrti. Sončni žarki bodo ostajalissramežljiviinzaspanikakordijaki, ki bodoravno takšniprihajaliv prostore šolske knjižnice, ki bo še vedno prikupna, prijetna, domača, dišeča, čudovita, a ne tako sončna in ljubeča kot do zdaj, ko nas je poleg sijajnih naslanjačev, ki ostajajo, tu pričakal vonj po kavi in čaju, po piškotih in modrosti, po sreči, pogovoru, ljubezni do življenja, spodbudi, besedah poguma in dejanjih srca, ki ste nam jih dali vi, naša draga Binca. Radi vas imamo! Hvala!

-Neža Cerinšek, 4. c

N
A
S
T
J
J
A

M
E
D
L
E

O POTOVANJU PO KEMIJSKI OLIMPIJSKI POTI

Tako modra, tako skromna. Nadarjena, enkratna. Osredotočena na cilje, ki si jih zada, želje, ki jih z veliko vnemo izpolni. Pogovori z njo so prijetni in se lahko vnamejo v obsežno debato. O kemiji, prihodnosti, sreči, življenju. Tudi ta, ki ga bom danes delila z vami, o njej - o Nastji, bodoči zdravnici, ki bo oktobra sedla v klopi ljubljanske medicinske fakultete, je na plano prinesel mnogo zanimivih in obsežnih odgovorov.

V lanskem šolskem letu je bil eden tvojih izjemnejših dosežkov udeležba na mednarodni kemijski olimpijadi 2018. Zanima me, kako so potekale priprave, ali je bila udeležba tvoja dolgoletna želja ali se je ideja o tem zgodila spontano.

Rekla bi, da so se stvari v povezavi s kemijsko olimpijado v večini odvijale precej spontano. Vse skupaj se je začelo januarja v drugem letniku, ko smo se intenzivno pripravljali na državno tekmovanje iz naravoslovja in nam je profesorica Klemenčičeva predlagala, da bi se mogoče v sklopu teh priprav udeležili tudi prvega izbirnega testa za kemijsko olimpijado. Tega se lahko namreč udeleži kdorkoli. Kot nekdo, ki se zelo rad loteva novih izzivov, sem se tega testa z veseljem udeležila in ga precej uspešno rešila, tako da se mi je uspelo uvrstiti v naslednji krog in dobiti možnost, da se udeležujem priprav, ki potekajo na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo. To je bila po moje ena ključnih prelomnic, saj sem tako spoznala kemijo iz neke druge perspektive. No, če je bilo v drugem letniku v povezavi s tem res še vse zelo spontano, pa je nato v nadaljnjih dveh letih uvrstitev na olimpijado postala neka tiha želja. Tako sem v tretjem letniku na izboru, ki ga poleg uvodnega izbirnega testa sestavljata še dva, osvojila sedmo mesto, v četrtem pa tretje, kar je pomenilo, da sem prišla med štiri predstavnike Slovenije na kemijski olimpijadi.

Kako so potekale priprave?

Vse skupaj se začelo konec januarja, ko je bil na vrsti splošen del priprav, kar pomeni, da se na pripravah obravnava neka snov, ki je nadgradnja srednješolske kemije. Po tem delu je sledil drugi izbirni test, ki se že upošteva pri končni razvrstiti. V drugem sklopu pa so priprave potekale tako, da smo reševali pripravljalne naloge, ki jih pripravi organizator kemijske olimpijade. Te naloge nekako zaobjamejo znanje, ki je pričakovano na sami olimpijadi. Sklepno dejanje je bil tretji izbirni test, ki je potekal nekje v drugi polovici aprila. V zadnjem mesecu pred odhodom na olimpijado pa so bile na vrsti še praktične priprave. Te smo imeli nekajkrat na fakulteti, prav tako pa sem imela možnost uporabe šolskega laboratorija.

Opiši olimpijsko izkušnjo. Po čem si jo boš najbolj zapomnila?

To je zagotovo izkušnja, ki si jo bom zapomnila za vse življenje. Celoten dogodek je potekal deset dni, od tega sta bila tekmovanju namenjena le dva dopoldneva – 5 ur za praktični test in 5 ur za teoretični test. Ves ostali čas je bil namenjen različnim aktivnostim, od turističnih obiskov Prage in Bratislave do športnih iger. Poleg tega pa je bil to tudi čas, ko smo udeleženci iz vseh delov sveta navezovali stike in pletli prijateljstva. Še posebej pa smo se imeli priložnost povezati znotraj slovenske ekipe, čeprav moram priznati, da me je bilo predtem kar malo strah, kako se bom znašla med tremi fanti, ki so res pravi geniji. Z nami je bila vseh deset dni tudi češka vodičica, ki je v vsem času, ki smo ga preživeli skupaj, postala naš peti člen. Sklepno dejanje olimpijade je bila zaključna slovesnost, na kateri so najboljšim podelili medalje. Naša ekipa je osvojila dve srebrni in eno bronasto. Kljub temu da mene med dobitniki ni bilo, pa sem bila res ponosna, da sem bila del te olimpijske zgodbe. Težko bi se odločila, kaj si bom najbolj zapomnila, saj je bila celotna izkušnja enkratna.

Poznamo te kot marljivo, delavno, osredotočeno dijakinjo. Kdo pa je Nastja izven šole? Kaj so tvoje strasti, sanje, želje, cilji?

Hmm ... Hči, sestra, prijateljica ... včasih se mi zdi, da sem še vedno samo majhna deklica s prevelikimi sanjami. Nasploh bi rekla, da sem bolj sanjač kot pa nekdo, ki bi si postavljala trdne cilje.

Kje se vidiš v prihodnosti? Čez 1, 5, 10, 30, 60 let?

Čez eno in pet let najverjetneje na faksu. Kasneje v življenju pa upam, da postanem odgovorna, zavzeta in srčna zdravnica. Ob tem bi si želela, da bi imela kdaj tudi možnost raziskovalnega dela. No, navsezadnje pa je prva stvar, ki jo vidim v prihodnosti, ko zaprem oči, družina in topel dom.

Kdo so tvoji vzorniki?

Težko bi rekla, da imam kakšnega vzornika, ki bi mi predstavljal glavno vodilo za življenje. Iščem pa posamezne navdihe pri raznoraznih ljudeh – od znanstvenikov, športnikov, umetnikov pa vse do danes nadvse priljubljenih blogerjev in t. i. »influencerjev«. Najraje pa se zgledujem po ljudeh, ki so del mojega vsakdana. Predvsem želim ostati zvesta sama sebi in slediti svojemu srcu, pa čeprav se to sliši nadvse klišejsko.

Ali je bila kemija od nekdaj tvoja strast?

V bistvu sem se takoj, ko smo jo dobili v učni program, torej v 8. razredu, zaljubila vanjo. So mi bile pa že pred tem zelo zanimive vse stvari povezane z njo. Spomnim se, da smo v 6. in mislim da tudi v 7. razredu v sklopu dela z nadarjenimi učenci obiskali festival znanosti v Cankarjevem domu ter Inštitut Jožef Štefan in tudi Kemijski inštitut. Takrat se mi je vse, kar smo slišali in spoznali, zdelo blazno zakomplirano in zapleteno, a po drugi strani tako zanimivo, da sem vse informacije sprejemala z ušesi na pecljih. Res sem se veselila, ko se je predmet naravoslovja razčlenil na fiziko, kemijo in biologijo. Vsi trije predmeti so mi bili všeč (in so mi še vedno), a nekako je vedno prednjačila kemija. Ne poznam točnega razloga. Morda zaradi učiteljice, ki se je zares trudila, da bi naredila kemijo zanimivo, morda pa zgolj zaradi dejstva, da sem pri kemiji učno snov vedno obdelovala z lahkoto.

Kaj je tvoje življenjsko vodilo? Tvoja motivacija, tvoj zagon?

Vedno se držim načela, da delam, kar me veseli in kar me bo veselilo tudi čez tri mesece ali pa čez sedem let. Je pa res, da je takšnih aktivnosti in reči kar precej. Na splošno se otresam stvari, ki mi prinašajo samo trenutno zadovoljstvo in ki mi niso zares ljube. Stremim k temu, da grem zvečer lahko mirna in izpopolnjena spat. To pa se zgodi takrat, ko vem, da sem iz dneva iztržila maksimum in da so vse potrebne reči »pod streho«. Takrat se niti ne sprašujem, kaj to pomeni za naslednji dan.

Kaj storiš, ko se ti zdi, da si izgubila nit, in se sprašuješ, če ima tvoje delo sploh smisel? Ali kdaj pride do tega?

Seveda. Takrat se vprašam, kaj bi počela, če ne bi počela tega, kar počnem, in ali bi imelo to drugo početje kakšen večji smisel. Po navadi je odgovor ne, če pa je odgovor pritrdilen, potem se posvetim čemu drugemu. Na stvari, ki jih delam v svojem življenju, gledam zelo črno-belo – ali je da ali pa ne, ni neke vmesne variante, saj se le tako lahko posvetim vsemu celostno. Glede tega sem izrazita perfekcionistka.

Si že kot majhno dekletce sanjala o svetu znanosti ali te je zanimalo še kaj drugega, morda nenavadnega ali kaj, čemur danes sploh ne posvečaš več pozornosti?

Zanimalo me je vse. Dejansko. Odraščala sem v vaškem okolju v neposrednem stiku z naravo in res veliko časa sem preživela zunaj ter opazovala svet okoli sebe. Bila sem zelo svoboden otrok.

Si izjemna, predana in vztrajna dijakinja. Na katere dosežke si v času gimnazijskega šolanja najbolj ponosna?

Najbrž bi izpostavila uvrstitev na kemijsko olimpijado, zlato Preglovo priznanje v vseh štirih letih gimnazije in pa raziskovalno nalogo, ki je bila skoraj dveletni projekt in je zaslužila Krkino nagrado ter prvo mesto na Srečanju mladih raziskovalcev Slovenije. Ti so bili mogoče najbolj izstopajoči, je bilo pa v štirih letih še veliko takšnih in drugačnih dosežkov, ki so mi prinesli notranje zadovoljstvo.

Kaj bi sporočila Nastji izpred 5 let, ki je razmišljala o gimnazijskem šolanju? Kaj bi ji položila na srce glede življenja, odnosov, učenja, raziskovanja? Kaj pa želiš danes sporočiti Nastji v prihodnosti?

Naj bo malce bolj pogumna, kot je bila ta Nastja, ki je ravnokar zaključila gimnazijo, in naj se malo manj obremenjuje s tem, kar si mislijo ostali ljudje. Drugače pa bi ji sporočila, da je bila dobro pripravljena na življenjsko pot gimnazijke in da je vse izpeljala, kot je bilo potrebno. No, če sem iskrena, nekaj spodrseljajev in trenutkov, na katere nisem ponosna, je bilo, ampak verjamem, da so se ti zgodili z razlogom. Nastji v prihodnosti pa želim, naj še vedno verjame, da so vsi ljudje v svoji osnovi dobri, čeprav je to zelo naivno mišljenje, ter da naj še vedno gleda na svet z odprtim srcem in naj nikoli ne dopusti, da bi jo tuja učenost, kot bi rekel Cankar, zapeljala na kriva pota.

In ko smo že pri nasvetih in modrostih. Kaj bi rada sporočila gimnazijcem in tistim, ki se odločajo za to smer izobraževanja? Ali pa tistim, ki jih prav tako kot tebe zanima raziskovanje, znanost?

Naj bodo radovedni in naj se bodo pripravljene vključevati v razne aktivnosti. Gimnazija ponuja marsikaj, ampak nekaj samoiniciative je še vseeno potrebne. Polagam jim na srce, da se na gimnaziji vsakdo »najde« in spozna svoje poslanstvo, svoje interese ter da konec koncev ni tako težko, kot vsi pravijo. Z malo pameti in malo učenja se da priti skozi. Vsem bodočim znanstvenikom in raziskovalcem pa: sprašujte, opazujte in ne bojte se »misliti iz škatle«.

Česa te je poleg novih matematičnih formul, kemijskih procesov in ... kopice novih informacij še naučila gimnazija?

Gimnazija je bila zame precej prelomno življenjsko obdobje. Moje življenje se je v teh štirih letih zelo spremenilo. Bila so tudi obdobja, ko sem te spremembe težje sprejemala. V tem času sem odrasla. Če povzamem nekaj besed, ki sem jih povedala na maturantskem plesu v govoru razredničarki Branki Klemenčič, ki se ji moram tudi na tem mestu zahvaliti, da sem danes tu, kjer sem: življenje ni zgolj kemija, ni zgolj znanost in ni samo šola. Življenje so tudi ljudje, ki nas obkrožajo, ljudje, ki jih imamo radi. To so tisti ljudje, ki nas pospremiijo skozi vzpone in padce ter nam dajo brezčasno popotnico za življenje. In točno takšne ljudi sem jaz spoznala v gimnaziji.

Nastji sem se natej točkizahvalila. Vam, kiste prišli do koncatega intervjuja, palahko malce hudomušno pripomnim: »Sem vam rekla!«, saj so besede, ki jih je na tem listu papirja pustila moja sogovornica vse in še več, kar sem vam na začetku obljubila.

- Neža Cerinšek, 4. c

INTERVJU Z JONOM JUDEŽEM

Gimnazijec, ki je uspešnost na področju fizike nadgradil z uvrstitvijo na svetovno olimpijado iz astronomije in astrofizike, po srcu pa tudi geograf, plesalec, prostovoljec in še bi lahko naštevali ... Ker je Gimnazija Novo mesto pisana zakladnica raznih talentov, sem se z nadobudnim naravoslovcem in bodočim astrofizikom Jonom Judežem v zatišju fizikalne učilnice, njegovem drugem domu, pogovarjala o njegovem življenju, ciljih, motivaciji in še marsičem. Po vljudnostnem pozdravu in merici šal za sprostitev vzdušja, se je

Ko kje zasledim tvoje ime, so moja prva asociacija priznanja, uspehi ... Mi lahko malo poveš, na katerih tekmovanjih si se najboljše odrezal?

Ja, ponosen sem na svoje dosežke, saj so plod mojega vloženega truda. Do sedaj sem osvojil 37 zlatih priznanj na različnih tekmovanjih v znanju matematike, fizike, logike, kemije, biologije, geografije, zgodovine, slovenščine ... In sicer sem v zadnjem triletju osnovne šole dosegel 17 zlatih, v gimnaziji pa še dodatnih 20. Letos sem na državnem tekmovanju iz astronomije dosegel 2. mesto in 2. nagrado in se uvrstil na Sanktpeterburško astronomsko olimpijado ter na izbirne teste za mednarodno olimpijado iz astronomije in astrofizike. Dosegel sem najvišji seštevek točk in 1. mesto v državnem izbirnem postopku ki je obsegal državno tekmovanje, kvalifikacijski, teoretični in praktični krog SAO, teoretični in praktični izbirni test ter Messierov maraton. S tem rezultatom sem se uvrstil v petčlansko ekipo, ki bo Slovenijo zastopala na svetovni olimpijadi iz astronomije in astrofizike IOAA 2019. Veliko mi pomeni, da sem v vseh 4 letnikih Gimnazije osvojil zlato priznanje iz geografije, letos pa sem se z visoko uvrstitvijo na državnem tekmovanju uvrstil še na Geografsko olimpijado srednje, južne in jugovzhodne Evrope.

Kako ti uspe tekmovati na toliko področjih?

V osnovni šoli sem sodeloval na prav vseh tekmovanjih, s prehodom v gimnazijo in postopnim odraščanjem pa sem ugotovil, da mi je številčnost tekmovanj lahko prevelik zalogaj. Posledično je prišlo do izbiranja, na katera tekmovanja bom šel, z vsakim letom sem se bolj specializiral. Zadnji dve leti me je na novo pritegnila astronomija, aktiven pa sem ostal na področju fizike, matematike in geografije. Dejstvo pa je, da je v višjih letnikih čedalje težje posegati po najvišjih dosežkih. Vzrok temu vidim v specializaciji dijakov za posamezna področja. Tekmovanja so pridala velik del k spoznavanju, kaj mi je všeč v življenju, kakšna bo moja študijska pot. Odločil sem se, da se bo nadaljevala v Ljubljani na Fakulteti za matematiko in fiziko, program fizika, smer astronomija.

Kolikor vem, na fakulteti za fiziko v Novi Gorici izvajajo precej več praktičnega dela kot teoretičnega, kar pripomore k boljšemu, stvarnemu predstavljanju fizike. Ali bi ta informacija lahko vplivala na ponovno odločanje med fakultetami?

S Fakulteto za matematiko in fiziko v Ljubljani sem že pobilže seznanjen. Zaradi raznih priprav, ki so tam potekale, sem se spoznal s profesorji, v letih sodelovanja sem spletel kar nekaj novih prijateljstev, zato je moja končna odločitev Ljubljana. Hkrati se že izjemno veselim novih izzivov, ki me tam čakajo.

Kakšna pa je skrivnost tvojih uspehov? Koliko dela in učenja je zanje potrebno?

Skrivnost uspehov je verjetno dejstvo, da uživam v pridobivanju novega znanja in mi učenje ali reševanje nalog ni v breme, ampak mi je pozitiven izziv. Notranja motivacija me žene, da razvozlam neznano oziroma se dokopljem do rešitve naloge. Vsak človek ima svoj način učenja in dela. Jaz osebno pri učenju ne morem sedeti pri miru. Zame deluje sprehajanje, kakšna stvar, povedana na glas, ali pa kaj narisane za boljše razumevanje. Kar pa se tiče priprav na tekmovanja, me predpisana snov kar potegne vase, da začnem v njej uživati. Poglobim se v znanje in večkrat pogledam širše ter odkrijem še kaj novega. Ko mi uspe, sem nepopisno vesel, saj v vsako tekmovanje vložim kar nekaj dela.

Kateri dosežek na tekmovanjih iz znanja ti največ pomeni?

V drugem letniku sem osvojil prvo mesto na državnem tekmovanju iz naravoslovja in se uvrstil na EUSO naravoslovno olimpijado, ki je potekala v Copenhagenu na Danskem, ter se vrnil z bronasto medaljo. To je bil zagotovo prelomni dogodek v mojem življenju, kar se tiče dosežkov. Na tem tekmovanju sem se res odlično počutil in navezal stike s podobno mislečimi dijaki iz vse Evrope. Resnično pa se veselim izkušnje svetovne olimpijade iz astronomije in astrofizike, ki me čaka avgusta in geografske olimpijade v juniju.

Od kod pa črpaš motivacijo?

Nikoli me ni motivirala želja premagati druge, vedno sem tekmoval le sam s sabo. Le samemu sebi sem se želel dokazati. Sam si rad postavljam izzive, ki jih potem dosegam. Uživam v druženju s prijatelji, ki sem jih spoznal na raznih tekmovanjih. V zadovoljstvo mi je zavedanje, da mi bo naučeno koristilo v življenju.

Kaj pa družina, je imela velik vpliv nate?

Zelo so mi pomembni urejeni odnosi v družini. Starši so me že od malega podpirali in spodbujali. Mati me je še posebej spodbujala k vpisu na gimnazijo, saj jo je tudi sama obiskovala. Na misel mi v času odločanja glede srednje šole ni prišla nobena druga, saj sem stremel k splošni razgledanosti in odličnosti, kar gimnazija dokazuje dan za dnem. Svoja znanja z veseljem predajam sestri Mariji, ki bo prihodnje leto prišla na našo gimnazijo, in bratu Filipu, ki je trenutno tretješolec.

Si človek mnogih področij. Kako pa bi se opredelil? Si bolj naravoslovec ali družboslovec?

Res uživam v naravoslovju in večino svojega časa posvetim le-temu. Fizika in astronomija sta mi blizu, ker sta praktični znanosti, hkrati pa še izjemno odprti za nova odkritja. Pritegne me tudi lingvistika, ki povezuje tako logiko kot jezikoslovje, zato sem zelo vesel, da sem se letos tudi na tem področju uvrstil na izbirne teste za lingvistično olimpijado. Hkrati pa mi je kot del družboslovnih ved všeč pedagogika, rad besedno ustvarjam, osvojil sem tudi zlato Cankarjevo priznanje. Presenečen sem bil, da so me pritegnili tudi psihologija in sociologija, filozofija. Sam ugotavljam, da lahko prav na vsakem področju najdem nekaj zase. Redno spremljam aktualno dogajanje v Sloveniji in po svetu, žalosti me, kako smo kljub tehnološkemu napredku ujeti v preteklih vzorcih. Socialne težave ljudi in nemiri po svetu me razburjajo, zato razmišljam o malih korakih, ki bi pripomogli na poti do bolj pravične družbe. In kot enega ključnih ciljev si postavljam željo, da bi pridobljeno znanje nekega dne lahko uporabil, pridal svoj delček k spreminjanju sveta na bolje.

Če preusmeriva pozornost na šport.

Jeeeeej!

Zasledila sem, da si bil zelo uspešen v plesu. Mi poveš kaj več o tem?

Deset let sem treniral standardne in latinsko-ameriške plese, plesal sem na mnogih tekmovanjih. Žal mi je, da sem lani opustil to dejavnost, saj nisem imel več dovolj časa za treninge. Nabralo se je dela za šolo, ki pa jo postavljam absolutno na prvo mesto. Menim pa, da jo šport lahko koristno dopolnjuje. Kljub začasni prekinitvi plesne poti, komaj čakam, da s plesom nadaljujem kot študent. Športa pa s tem zagotovo nisem postavil v ozadje, saj se rekreativno ukvarjam s kolesarstvom. Zelo sem ponosen na naziv kolesarskega sodnika pripravnika. Pomagal sem namreč že na številnih dirkah, tudi v tujini. Letos nameravam opraviti izpit za sodnika, saj me to delo res veseli. Soditi nameravam na cestnih dirkah in na velodromu (pista).

Kako pa si predstavljaš zdravo življenje?

To, da svoj čas porabiš tako, da ti potem ni žal. Poleg tega mora zdravo življenje vsebovati zadostno mero športa, tega nikakor ne gre zanemariti. Hkrati se mi zdi zelo pomembno, da naše možgane ohranjamo v teku, da se ukvarjamo z miselnimi izzivi. To za mlajše generacije ni prevelika težava, lahko pa predstavlja težavo starejšim. Zatorej spodbujam ohranjanje razmišljanja.

Si kdaj napet v šoli, živčen? Delaš kakšne tehnike sproščanja napetosti?

Seveda sem živčen pred testi in spraševanji, tako kot vsi drugi. Do sedaj pa je vedno delovala taktika, počakaj, da mine. Nikoli se namreč nisem zavestno, aktivno boril proti stresu pred ocenjevanjem v šoli, vedno sem ga imel za konstruktivnega. Ko sem bil mlajši, sem imel pred tekmovanji ogromno treme, situacijo sem doživljal zelo stresno. Do zdaj pa sem ta strah pred tekmovanji skoraj v celoti premagal, tako danes na tekmovanja hodim z veseljem, užitkom in zadovoljstvom, občasno čutim le sled stresa. Doma mi kot tehnika sprostitev služi igranje klavirja, saj sem ga igral pet let v Glasbeni šoli Marjana Kozine, zato se danes lahko lotim igranja skladb, ki me pritegnejo.

Kakšna je tvoja organizacija, kako si razporediš čas, kaj vse vključuje tvoj delavnik?

Nerad si delam časovne omejitve, okvirje, urnike. Z leti sem namreč ugotovil, da mi svobodna razporeditev časa, brez striktno začrtanih meja, najbolj odgovarja.

Pa ti vse zastavljeno tudi uspeva?

Velikokrat se čemu na račun uspeha odpovem. So dnevi, ko bi si res želel iti na svež zrak ali na sonce, a se moram temu odreči. Kljub temu sem vesel opravljenega dela in ne obžalujem odpovedi, saj se zavedam, da so nujne.

Aktiven si tudi na področju prostovoljstva. Mi poveš kaj več o tem?

Že več let kot prostovoljec na vsakih štirinajst dni z veseljem hodim v OŠ Šmihel, kjer se v podaljšanem bivanju z otroki igram in jim pomagam pri domačih nalogah. Pripravil sem tudi fizikalno delavnico za otroke. Izvajali smo razne poskuse z magneti in spoznali njihovo uporabo v vsakdanjem življenju. Nad delavnico so bili res navdušeni, tako da jim bom v prihodnjem tednu pripravil še astronomsko.

Skoraj vsak človek se nad nečem še posebej navdihuje. Kaj je tvoj vir navdušenja?

Moja strast in vir zanimanja so trajekti. Že od malega sem bil na morju vedno impresioniran nad veliko stvarjo, ki se premika in je glasna. Z odraščanjem sem se poglobljal še v druge vidike trajektov, npr. mehanizacijo, fiziko, tehniko in tudi socialni vidiki delovanja posadke so mi zelo zanimivi. Že šest let tako na dopustu 14 dni prostovoljno pomagam na vsaki dve uri privezovati in odvezovati trajekt in z gotovostjo lahko rečem, da ne zamudim nobenega. S posadko sem spletel prijateljske vezi ter pridobil njihovo zaupanje, tako da mi občasno pustijo poprijeti za krmilo.

Torej hobi za prihodnost?

Vsekakor bi v življenju rad počel nekaj, kar bi bilo vsaj malo povezano z morjem.

Kakšen pomen ima zate branje?

Poglobim se v dela, ki jih jemljemo v šoli. Najljubšega žanra nimam, zagotovo pa imam raje starejša dela od novejših, zdijo se mi namreč kvalitetnejše spisana. Čeprav določene moderne knjige nadvladajo stare klasike, sem še vedno bolj na strani klasičnih del. Glede napredka v tehnologiji branja knjig moram reči, da ostajam na strani trdo vezanih knjig in nisem pristaš e-knjig. Fizična knjiga se mi zdi veliko več vredna in bolj uporabna.

Kaj pa mi lahko poveš o glasbi? Predstavlja velik del tvojega življenja?

Ko sem plesal, mi je bila zelo pomembna glasba za določeni ples. Lahko pa rečem, da so mi vsi žanri glasbe dokaj všeč. Zelo pri srcu mi je klasična glasba, na vprašanje, katera glasba mi je bolj všeč: slovenska ali tuja, pa odgovarjam, da sta obe vrsti glasbe potrebni. Nikakor ne smemo zanemariti naše kulture, a s poslušanjem tuje glasbe ni nič narobe. Najbolje je najti zdravo ravnovesje.

Glede na to, da letos končuješ gimnazijsko izobraževanje, mi povej, kaj bi rekel samemu sebi pred prvim vstopom v svet novomeške gimnazije. Kakšen nasvet bi si dal, bi kaj spremenil?

Morda le to, da bi se malo manj sekiral za nepomembne stvari in da se ne bi bal osredotočiti se na področja, ki me zanimajo.

Kot kaj se vidiš v prihodnosti?

Profesor fizike ali morda raziskovalec, čeprav bi kot tak najverjetneje pogrešal delo z ljudmi ali otroki.

Kakšen nasvet za prihodnost daješ vsem gimnazijcem, ki to berejo?

Na srce jim polagam, da prebudijo v sebi tisti otroški raziskovalni duh, otroško radovednost in naj jim ne bo nerodno, da jih nekaj zares zanima. Vsaka pot je svojstvena in le na področju, ki ti je v veselje, lahko narediš nekaj dobrega in uspeš.

Z navdušenjem z obeh strani se je končal najin pogovor, za vas, bralce Stezic, pa upam, daste se kaj naučili iz izpovedi predstavnika »starejše generacije«.

- Anita Koprivc, 3. a

INTERVJU Z LUKOM HADLOM

Lovilec znanja, nabiralec uspehov, ljubitelj naravoslovja

Kljub uspehu, s katerim se redkokdo kosa – 3. mesta na Evropski naravoslovni olimpijadi ne doseže vsak, ostaja skromen in zvest samemu sebi. Sicer z besedami upravlja racionalno, a lahko vsemu, kar pove, odločno prikimamo. Prepričana sem, da bomo ime fanta, ki o prihodnosti govori previdno, vsaj v naravoslovnih krogih zagotovo še slišali.

Zanima me, kako si se pripravljaj na EUSO, ali si pričakoval ta uspeh in ali je dohodek izpolnil tvoja pričakovanja.

Dvakrat sem se udeležil skupnih priprav za vse slovenske tekmovalce, enkrat na Gimnaziji Vič in enkrat na FKKT, večina priprav pa je potekala v šoli in doma - v šoli s praktičnimi vajami in spoznavanjem teorije, doma z branjem nalog s prejšnjih olimpijad. Upal bi si reči, da takega uspeha nisem pričakoval. Tudi med samim tekmovanjem sem računal, da bomo z malo sreče dosegli srebrno medaljo, torej uvrstitev v boljšo polovico ekip, na tretje mesto nisem niti pomislil. Pričakovanja pa je olimpijada preseгла tudi z zanimivostjo nalog in kot celota.

Kako je potekala Evropska naravoslovna olimpijada? Česa novega/zanimivega si se med tekmovanjem naučil od svojih vrstnikov? Kaj se ti je zdelo najbolj zanimivo?

Olimpijada je potekala osem dni, od sobote do sobote, všteti dneva prihodov in odhodov. Dva od preostalih dni, ponedeljek in sreda, sta bila tekmovalna. V nedeljo so potekale začetne ceremonije in dejavnosti v samem mestu Ljubljani, medtem ko so mentorji prevajali ponedeljkove naloge. Podobno je bilo v torek, le da je dejavnosti nadomestila ekskurzija v Škocjanske jame in na obalo. Četrtek je bil namenjen bolj športnim dejavnostim, na primer plavanju in kegljanju. V petek smo si dopoldne ogledali Muzej iluzij, popoldne pa je potekala zaključna prireditev z razglasitvijo rezultatov. Samo tekmovanje je potekalo po tri ure, v katerih smo morali rešiti tri ali štiri naloge, od katerih je bila ena obarvana bolj biološko, druga bolj kemijsko, tretja in drugi tekmovalni dan še četrta pa bolj fizikalno. Glavna stvar, ki sem se je naučil od vrstnikov, je bila, kako se igra enko, daleč najbolj zanimivo pa je bilo opazovati in poslušati različne navade in jezike tekmovalcev iz drugih držav.

Kot vemo, si dosegel velik uspeh. Kaj ti ta pravzaprav pomeni?

Uspeh mi pomeni dokaz zmožnosti in zato sem nanj lahko ponosen.

Kdo je Luka poleg tega, da je izvrsten naravoslovec – kemik, fizik, matematik ... Kaj so tvoje strasti, sanje, želje in cilji? Kaj počneš v prostem času?

Moja glavna strast je pridobivanje znanja, še posebej uporabnega. Dokaj rad eksperimentiram, a se omejim na stvari, ki niso pretirano nevarne. Hobije predstavlja osnovno programiranje (obdelava podatkov in podobno), sestavljanje mehanizmov iz LEGO-kock, branje, poigravanje s kalkulatorjem ... Za sprostitev enkrat tedensko jaham, rad tudi potujem. Fiksni načrtov še nimam, tako da so cilji zaenkrat omejeni na delo, v katerem bi vsaj malo užival ter po možnosti dosegel nekaj omembe vrednega, predvsem pa na to, da bi bil v življenju srečen.

Kje se vidiš v prihodnosti? Čez 5, 10, 30, 60 let?

Čez pet let nameravam študirati, kaj, še ne vem, a najverjetneje fiziko, mogoče kemijo. Ker se svet tako hitro spreminja, si kakšnih daljših napovedi ne upam postavljati. Največ, kar si upam reči, je, da bom čez trideset let najbrž nekje zaposlen.

Ali so te naravoslovne vede zanimale že prej? Kdo te je navdušil zanje?

Naravoslovje, na začetku še posebej fizika, me je zanimalo, odkar pomnim, saj me zanj že ves čas navdušuje oče.

Kaj si si želel postati kot otrok, si se tudi v preteklosti kot deček videl v teh naravoslovnih vodah?

V predšolskem obdobju me je s svojimi oddajami o živalih navduševal Steve Irwin, svoje želje prvih nekaj osnovnošolskih let pa imam celo zapisane. Vpogled razkrije, da so se gibale od paleontologa do fizika in izumitelja, tako da je naravoslovje že od nekaj del mojih načrtov.

Kdo so tvoji vzorniki? Kaj je tvoje vodilo, ki te motivira?

Težko bi rekel, da imam nekega fiksnega vzornika, to vlogo večinoma prevzamejo prej omenjeni cilji. Če bi moral izbrati nekoga, bi bil to verjetno fizik Richard Feynman. Podobno velja glede vodil. Najbolj me motivira že omenjena želja po pridobivanju nekega uporabnega znanja, točno določenega vodila pa nimam.

-Neža Cerinšek, 4. c

DIJAKI Z VELIKIM SRCEM

O prostovoljstvu na Gimnaziji Novo mesto

Cigani kradejo. Tujci jemljejo delovna mesta poštenim Slovencem. Uporabniki Rdečega križa samo izkoriščajo pomoč, da pridejo do poceni hrane. Brezdomci so si sami krivi za svoj položaj, zakaj bi jim pomagali!

Morda nekateri res, ne zanikam, vendar pa so to v veliki večini popolnoma neutemeljene obtožbe. Če bi si ljudje vzeli čas in podrobneje spoznali te ljudi, si ogledali njihov vsakdan ter se z njimi vsaj malo pogovorili, bi jih zagotovo veliko spremenilo svoje mnenje. Poleg vsega pa bi postali bogatejši za nove izkušnje in znanje, ki jih bodo v prihodnosti lahko s pridom uporabili pri svoji poklicni poti. Najlepše od vsega pa sta veselje in hvaležnost ljudi, katerim je pomoč namenjena. Do spoznanja, da se vse dobro povrne, so prišli tudi Gimnazijski prostovoljci, ki so se v preteklih mesecih udeleževali prostovoljnih akcij. Teh pa na Gimnaziji ni malo. Sodelovali so na mnogih projektih: 72 ur, Božiček za starejše, druženje z uporabniki Rdečega Križa, poleg tega pa so po nekaj ur tedensko namenili tudi utorstvu dijakov iz mlajših letnikov, obiskovanju otrok na pediatričnem oddelku v bolnici, učni pomoči romskim otrokom iz naselja Brezje in otrokom tujcev na DRPD-ju, druženju z otroki v varni hiši, varovanci VDC-ja Črnomelj ter varovanci Delovnega centra Draga.

Izmed vseh prostovoljnih del je bila najdlje trajajoča akcija 72 ur, kjer je ekipa prostovoljk v le 72 urah z akcijo »manj svečk za manj grobov« zbrala zavidljivo vsoto denarja, ki so ga nato poklonile varovancem delovnega centra Draga. Otroke so tudi obiskale in z njimi preživele čudovito popoldne, v katerem so imele priložnost spoznati njihove gibalne in komunikacijske omejitve ter bile deležne njihovega pristnega veselja ob prepevanju pesmi in branju pravljic.

Božiček za starejše je prostovoljni projekt, v katerem je sodeloval celoten 4. b razred. Dijaki so zbrali denarne prispevke vseh gimnazijcev in z njimi kupili priročna darila za starostnike iz Novega mesta, ki so božične in novoletne praznike preživel v samotni. Darila so dijaki prvih letnikov popestrili pri likovnem pouku, vsak starostnik pa je dobil tudi lično izdelano voščilnico. Prostovoljke so nato starostnike obiskale na njihovih domovih ter prisluhnile njihovim zgodbam.

Zakaj bi pomagal drugim? Kako naj si vzamem čas za prostovoljstvo, ko pa mi zaradi šole in učenja že tako primanjkuje prostega časa? Ali sem pravi človek za delo z otroki? Kako naj se odločim za smer študija in poklic? Zakaj bi delal zastonj? Si se že kdaj ubadal s temi vprašanji? Morda ti mnenja prostovoljk dajo kakšen navdih. ;)

- Lara Bukovec, 4. b

»S prostovoljnimi deli se ukvarjam že od samega začetka osnovnošolskega šolanja. Prostovoljstvo je sicer delo, za katerega ne dobim materialnega plačila, vendar menim, da dobim veliko več kot to. Dobim nasmehe, objeme, veliko novih poznanstev, ki jih v življenju najbolj cenim. Prostovoljno delo mi prinaša tudi veliko izzivov, hkrati pa me bogati kot osebo. Že od začetka šolanja na Gimnaziji sem prostovoljka v bolnišnici Novo mesto. Pri večkratnih srečanjih z bolnimi sem ugotovila, da me prostovoljno delo bogati na vseh področjih. Otrokom krajšam čas s pogovorom, igro ali učenjem. S tem, ko spoznavam druge ljudi, spoznavam tudi sama sebe. Prostovoljstvo zame nima gumba za ustavitev. Ima pa gumb za sodelovanje. Ob slabem dnevu mi pomagamo drugim, hkrati pa drugi pomagajo nam. S prostovoljstvom se lahko ukvarja vsak posameznik, pomembno je le, da ga opravlja z veseljem in dobro voljo. V svojem natrpanem urniku mora najti čas in ga nameniti osamljenemu človeku. Zavedati pa se mora, da ne glede na to, koliko da, vedno konča z nečim večjim. To je bistvo prostovoljstva in tudi razlog, zakaj se sama ukvarjam s prostovoljnimi deli.«

Aja Barbič, 4. b

»Prostovoljstvo je že od nekdaj del mojega življenja; pradedek, dedek, oče, brat in za njimi tudi jaz, vsi smo v času svojega delovanja zelo aktivni v gasilskem društvu. Do pred dvema letoma sem sama predvsem tekmovala, od nesreče naprej pa sem se začela izobraževati, opravila tečaj, da sem lahko prevzela vodenje mladine. Drugače pa pomagam tudi v društvu CUDV Draga, kjer krajšam čas mladostnikom in otrokom s posebnimi potrebami. Tretje leto sem prisotna tudi v Splošni bolnišnici Novo mesto na nevrološkem oddelku, kjer se pogovarjam in krajšam čas bolnikom. Nekaj let sem aktivna tudi na Rdečem križu. Sodelujem na raznih dobrodelnih prireditvah in akcijah, kot so Tabor mladih, Drobtinica in 72 ur brez kompromisa. Vsem, ki razmišljajo, da bi se vključili v prostovoljne dejavnosti, jim to srčno priporočam, kajti dobili bodo mnogo več, kot bodo dali. Na vprašanje, zakaj sem prostovoljka, bi odgovorila, zakaj NE, čas za soljudi je potrebno najti. Če ga imamo za televizijo, računalnik in telefon, potem lahko najdemo tudi kakšno uro ali dve na teden, ter tako s prijazno besedo človeku polepšamo dan.«

Mojca Muhič, 3. c

»Že lani sem razmišljala o vključitvi k prostovoljni skupnosti, ki poteka na šoli. K temu me je dokončno prepričala ena izmed sošolk, ki pri tem sodeluje že dalj časa. Sedaj redno obiskujem DRPD, kjer pomagam otrokom tujcem pri učenju in domačih nalogah. Pri prostovoljstvu rada sodelujem, ker je lepo vedeti, da pomagaš drugim. Čeprav mi prostovoljstvo vzame le 2 šolski uri, mi spoznanje, da sem opravila družbeno koristno delo, prinese veliko zadovoljstvo.«

Tea Pirc, 3. a

“Če želite biti hitri, pojdite sami. Če želite priti daleč, pojdite skupaj.”

O Janu Dular in o Afriki

“Tudi danes sem se zbudila še pred sončnim vzhodom. Gledam v temo in skušam razločiti sence prvih jutranjih žarkov. Vse me boli in po rokah, ki mi počivajo ob telesu, imam kurjo polt. Jutro je hladno in zebe me, a sem vesela, saj to pomeni, da bo morda deževalo. V trebuhu me zaščemi in želodec mi glasno zakruli. “Tiho!” mu rečem, strah me je, da bom s hrupom zbudila spečo sestrico. Gledam jo, kako mirno spi, in razmišljam, kaj naju čaka danes. Primem njeno nepremično ročico in jo stisnem ter nama zaželim, da se bova kmalu najedli polente in sladkega fižola.” Predstavljaš si, da je to jutro tvoje, da je to jutro tvoj vsakdan. Nepredstavljivo, kajne? Živimo v svetu, ki je prerasel sočutje, ljubezen in medsebojno pomoč in pozabljamo si priznati, da smo ranljivi. Vsak se ukvarja s svojimi problemi, ki pa jih pred drugimi uspešno skriva, zato se nam zdi, da smo v stiski sami.

Temu pasivnemu razmišljanja naše družbe pa se je odrekla mlada Dolenjka Jana Dular, ki se je leta 2009 odločila, da kariero pravnice zamenja za pomoč afriškim otrokom, ki so živeli v zelo slabih razmerah. Življenje v vaseh je bilo težko, ljudje so bili neizobraženi in niso znali obdelovati zemlje, zato so bili lačni, otroci pa slabo razviti in bolni. Jana je s svojimi srčnimi dejanji omogočila lepšo prihodnost mnogim otrokom in njihovim staršem, poskrbela pa je tudi za sirote in otroke s posebnimi potrebami. Prebivalce majhnih afriških vasic je preskrbela s hrano, dolgoročno pa jih je naučila obdelovanja njiv in gradnje hiš ter zgradila kokošnjake in kupila kokoši, da so otroci lahko uživali jajca. Jana se uspešno spopada tudi z nerešenim problemom afriškega šolskega sistema, ki najrevnejšim otrokom ne omogoča niti osnovne izobrazbe. Leta 2011 je samostojno zgradila izobraževalni center ELA, ki letno omogoči šolanje kar 200 afriškim otrokom, ki bi sicer ostali nepismeni, hkrati pa s šolskimi potrebščinami, kupljenimi s prostovoljnimi prispevki, dodatno oskrbi kar 850 otrok.

Pomemben korak je naredila tudi na področju pomoči otrokom s posebnimi potrebami, ki do tedaj niso bili deležni posebne oskrbe. Jana ne le da uresničuje svoje sanje, ampak pomaga tudi drugim, da so korak bliže mirnemu in dostojanstvenemu življenju. Najbolj jo navdihujeta otroška sreča in hvaležnost ter dejstvo, da ljudje kljub vsakodnevnim tegobam niso pozabili na toplino in sočutje. Jana je našo šolo obiskala med vsakoletnim obiskom Slovenije, nam predstavila svoj program prostovoljstva in nas pozvala, naj tudi mi pomagamo afriškim otrokom. Napisala je tudi knjigo *The warm heart of Africa* (Toplo srce Afrike), ki ne govori le njene zgodbe, temveč ima tudi dobrodelen namen. Izkupiček od prodaje je namreč namenjen nadaljevanju njenih velikih humanitarnih projektov. Afrika naj ne bo le puščobna in revna ter celina družbenih razlik, temveč naj postane tudi deželna priložnost za mlade, ki bodo z našo pomočjo kmalu živeli boljše življenje. - Tara Cerinšek, 1. a

KAKO LETIJO FAZANI ali KAKO UKANITI ŽIVLJENJE, DA JE PRIJAZNEJŠE DO GIMNAZIJCA?

Predvsem za nas »fazančke« je življenje na Gimnaziji lahko skrajno naporno. Prehod iz osnovne šole v srednjo šolo, še posebej na gimnazijo, je lahko za mnoge zelo stresen, saj smo pri tem deležni mnogih sprememb, novih konceptov, pristopov, novih sošolcev in profesorjev – vse je tako novo, sveže in drugačno. Mnogi pravijo: »To je gimnazija, ni kar neka šola kar tako - to je gimnazija, ki vzgaja, nas uči delavnosti, strokovnosti, marljivosti, vestnosti, odgovornosti ... «.

Vse je zelo resno, učeno, uniformirano, digitalizirano, skorajda znanstveno. Pogrešamo domačnost, pristnost, majhnost ter utečenost osnovnošolskih vsebin. Mučno je že samo zburjanje in vstajanje iz tople postelje še skoraj sredi noči ter zvonjenje budilke ravno med najlepšimi sanjami, kar te že na začetku dneva (ali sredi noči) lahko spravi v slabo voljo. Potrebno se je še na hitro obleči, umiti, si pripraviti torbo za v šolo (narediti še kakšno domačo nalogo, če prejšnji dan ni bilo časa), potem pa še čakanje na avtobus v mrzlih jutranjih urah in neskončno dolga vožnja do šole ... Pouk se prične že ob 7. uri zjutraj, pa še priti je potrebno do Novega mesta! V domačem kraju osnovne šole pa smo do te ure lahko celo spali. A si lahko predstavljate! Po možnosti na poti ujamemo vse rdeče luči na semaforju in pridemo v razred kakšno minutko za profesorjem. Na dnevnem redu je še osem šolskih ur, ki jim včasih kar ni in ni konca. Ko pridemo domov, pa se učenje razvleče tudi v pozne nočne ure, saj je snovi za predelati na pretek. In tako dan za dnem, iz tedna v teden, prevozili pa smo šele štiri mesece nove, drugačne in ovinkaste poti. Iz vseh predstavljenih razlogov, ki tarejo mene in vse moje sošolke in sošolce, sem se odločila zbrati nekaj nasvetov, kako bi si olajšali bivanje na gimnaziji – pravijo, da tu vzklijejo in dozoriijo le najboljše semena. Pa preidimo k bistvu:

1. Šolsko torbo si pripravi zvečer, saj tako preprečiš, da boš zjutraj pozabil na kakšen zvezek (včasih se spomniš še narediti kakšno domačo nalogo, ki si jo spregledal), v njej pa imej tudi toaletno torbico z osnovnimi artikli (robčki, vazelin za ustnice, obliž, kremo za roke ipd.) ter dežnik.
2. Zvečer si pripravi oblačila, ki jih boš naslednji dan nosil v šoli.
3. Telefon z alarmom daj na drug konec sobe, da se zagotovo zbudiš in ne zaspiš nazaj, kar pa je pozitivno tudi zaradi škodljivega vpliva sevanja.
4. V rokovnik si napiši zaposlitve, zadolžitve in aktivnosti za ves teden, prav tako načrt glede naročila tedenske malice.

5. Vsako jutro si zaželi lep in uspešen dan, povej si, da si edinstveno in neponovljivo bitje, kar bo pripomoglo k boljšemu osebnemu razpoloženju, delovanju in samozavesti.
 6. Da si zjutraj hitreje počeseš lase, si pomagaj s sprejem za lažje razčesavanje, na zalogi pa imej tudi šampon za suho umivanje las, če zjutraj ugotoviš, da so že mastni in nimaš časa, da bi si jih na hitro umil.
 7. Zvečer si nareži sadje in ga daj v hladilnik, tako imaš zjutraj že pripravljen zdrav zajtrk, priporočljivi pa so tudi jogurt in posodica s polnovrednimi kosmiči iz žitaric ter plastenka vode.
 8. Vsako jutro spij vodo s citrusi, da si preskrbljen z osnovnimi vitamini.
 9. Ko se učiš, imej pospravljeno sobo (če ne gre drugače, se uči v sestrični ali bratovi sobi, ki je pospravljena), kljub temu da velja pravilo, da se je najbolje učiti vsak dan na istem mestu.
 10. Med učenjem poslušaj instrumentalno glasbo za sproščanje.
11. Med branjem žveči žvečilni gumi, saj so tako možgani bolj aktivni.
 12. Med učenjem bodi obut v nogavice in copate, da te ne bo zeblo in se boš lahko 100 % posvetil učenju ter se pri tem počutil udobno in toplo, na stolu pa imej manjšo odejo, da se lahko pokriješ, še posebej v teh mrzlih, mrzlih zimskih dneh.
 13. Za učenje si napiši barvne zapiske ali miselne vzorce.
 14. Ko se učiš, na telefonu ugasni WI-FI, da ne sprejemaš obvestil, ki bi lahko preusmerila tvojo pozornost in te zmotila pri učenju.
 15. Določi, koliko časa se boš učil in si odmeri tudi prosti čas – ne pozabi na gibanje na svežem zraku.
 16. Nad pisalno mizo si nalepi motivacijske citate, da te bodo spodbujali pri učenju tudi ko bo še tako utrujajoče.
 17. In nenazadnje, ne pozabi na komunikacijo s prijatelji in s svojo družino – ni dobro, da si samo zaprt v sobi in posvečen učenju, potrebno je komunicirati tudi s prijatelji in z družinskimi člani ter se predvsem s starši pogovarjati o vsakdanjih pripetljajih, dogodivščinah in problematikah.

Drage dijakinje in dijaki, teh 17 točk je kar vrelo iz mene, kar pomeni, da so ti nasveti resnično preizkušeni in dragoceni. Nihče nas ne more razumeti tako, kot se lahko razumemo med seboj, ker smo v isti vlogi, v enaki situaciji in okoliščinah. Verjamem, da nam bo vsem skupaj lažje, če si bomo medsebojno pomagali, komunicirali, se bodrili, vzpodbujali, motivirali in če bomo drug drugemu prijatelji.

Imamo že enotna oblačila - tople puloverje, ki nas grejejo, imamo voljo in hotenje in imamo globino svojih src – imamo skupen prostor, obsijan z zlato svetlobo na kocu tunela, kamor pridemo po štirih letih naših skupnih poti ...

-Ajda- Lea Jakše, 1. c

TISTI OD TM DOL

Pogovor z bivajočim v azilnem domu

Raznolikost je del našega vsakdanjega življenja. Tako v kulturi kot ljudeh, ki živijo na našem ozemlju. Slovenija je z migracijami v zadnjih letih postala zelo raznolika dežela. Migranti po navadi ne pridejo v Slovenijo prostovoljno. V to jih silijo razmere in okoliščine. Prvi koraki v novi državi so za vsakogar težki, ampak na vse se da privaditi. Za to poskrbijo v ustanovah, ki tem ljudem pomagajo k hitrejši integraciji in socializaciji. Tudi v Sloveniji imamo azilne domove, največji je v Ljubljani na Viču. Trenutno je v domu 150 ljudi, od tega največ moških. Sprejemanje novih ljudi poteka pod velikim nadzorom. Ljudi imajo na zaprtem oddelku en teden, kjer so zelo omejeni, saj lahko grejo ven le petkrat na dan. Največ ljudi prihaja iz Alžirije, Pakistana, Sirije, Irana, Iraka, Afganistana ... Delijo jih v dve skupini - na begunce in ekonomske migrante. Ljudje in predvsem mediji tem ljudem dajejo negativen predznak, čeprav jih ne poznajo. Ne poznajo njihovih zgodb in travm, ki so jih morali preživeti, da so prišli do sem. Vsaka zgodba je individualna, na svoj način težka in travmatična. Taka je tudi zgodba 48-letnega Irčana. Razmere v Iranu trenutno niso najboljše, še posebej če si Kurd. Čeprav je Iran dežela raznolikih narodnosti, kot so Kurdi, Turki, Perzijci in drugi, največji problem za oblast predstavljajo ravno Kurdi. Nedolžni ljudje so dan za dnem utišani, zaprti zaradi svojega mišljenja, govora, oblek ... Ljudje pa si želijo le svobode. Ravno želja po svobodi je pripeljala v Evropo tudi njega. Ciljna država je bila Nemčija, posebej zaradi velike ponudbe dela, vendar je bil po 9 mesecih poslan nazaj v Slovenijo, kjer je sedaj 6 mesecev. Njegova pot v Evropo je bila težka, kruta, polna nevarnosti, ki si jih ne znamo predstavljati. Od džungle, rek do gora ... nič ni smelo biti ovira na poti do cilja. 2 meseca hoje in le malo potovanja z avtom. Kdo od nas si lahko predstavlja kaj takega? 4 ali 5 dni brez hrane in pijače, zgolj ti in boj za preživetje. In nenazadnje, ali je vse skupaj res vredno 3500 evrov na osebo? Za nas nekaj čisto nepredstavljivega. On je potoval s svojim sinom, medtem ko so oče, žena in hčerka še zmeraj v Iranu in čakajo, kdaj se jima bodo lahko pridružili v Sloveniji. Slovenijo ceni bolj, kakor jo mi sami državljani. Ljudje so bili do njega prijazni in so z njim ravnali človeško, česar v drugih državah ni doživel. Da niso vsi ljudje enaki in nasilni, dokazuje njegovo življenje in ambicije za prihodnost. Odpreti restavracijo z iransko hrano in se pogovarjati z mladimi o Kurdi (kar je pri nas dokaj nepoznano), sta njegovi največji želji. Vsekakor pa si želi v Sloveniji spoznati še druge Irčane in imeti zopet ob sebi svojo družino. V njem tli tudi kanček upanja na ponovno vrnitev v Iran, vendar le v primeru spremembe oblasti. Azilni dom mu ponuja tudi učenje slovenščine in matematike 5 x na teden. Kljub dobrim socialnim delavcem v azilnem domu pa se v njem ne počuti najbolje. Občutek je kot v zaporu, saj si tako omejen in na vsakem koraku lahko srečaš varnostnika. Ob zaključku najinega pogovora pa si je še zaželel, da bi mi bolje poznali Kurde in se več izobraževali tudi o drugačnih kulturah.

- Leja Verbič, 4. d

IZ FILMSKEGA SVETA

Kritike aktualnih filmov

ZVEZDA JE ROJENA (4. 5/5 *)

Po večinski zdolgočasnosti gledalcev med gledanjem dve uri in četrto dolgega filma, je udaren konec poskrbel za to, da smo vsi kot pribiti v joku obsedeli na stoli in se zaprepadeni le stežka pobrali iz dvorane. Da bi film pustil na nas takšen vtis, si želimo vsi.

Zgodba »Zvezda je rojena« je v slabem stoletju in posnetih že 4 različicah istoimenskega filma (original iz leta 1937, 2. iz 1954 z edinstveno Judy Garland in predhodnik letošnjega iz leta 1976 z Barbro Streisand) postala pravi mit Hollywooda, ki se ga gledalci kar ne naveličajo. Je zimzelena zgodba o tragični romanci med zvezdniškim pevcem, katerega življenje jadrno pada proti dnu (v tem filmu Bradley Cooper), in nadobudno pevko, katere kariera se naglo vzpenja v višave (Lady Gaga).

Zvezda je rojena je režijski prvenec Bradleyja Cooperja (zvezdnik franšize Prekrokan na noč), ki je film tudi produciral in blestel v glavni vlogi kot Jackson Maine. Njegov Jackson je človek, čigar talent in uspeh ne moreta uravnovežiti njegove globoke mržnje do lastne biti, Ally pa je polna upanja, s prav toliko talenta, vendar z večjo zmožnostjo kontrolirati ga. Igralca imata čudovito kemijo, ki nam dopušča verjeti v vse plasti njune ljubezni.

Izbira Lady Gaga se je izkazala kot genialna; snela je masko mega pop zvezdnice in se pokazala v novi, prizemljeni in ranljivi luči, kar daje njenemu liku - Ally Campa - pridih avtentičnosti. Cooper je igral na veliko noto in uspelo mu je zgodbi dati zasluženost veličino: intimnost kot tudi kinematografsko velikopoteznost - od intimnih trenutkov med ljubimcema, ko svet izgubi pomen, do enormnosti sveta, ki jo lahko začutita na skupnih nastopih na Jacksonovi turneji. Scene s koncertov so odlične - dajo nam visceralen občutek, kako je biti na odru, doživljati cunami adrenalina in adoracije. Naj kot zanimivost dodam, da so te scene iz dejanskih glasbenih festivalov, npr. Coachella. Skladbe so me s svojo lepoto in bolečino presunile. Oba pevca sta vse pesmi odpela v živo in me navdušila z močnima in lepima vokaloma. Prepričana sem, da lahko za najbolj udarni pesmi Shallow in zaključno I'll never love again pričakujemo najmanj nominacijo za Oskarja, nasploh pa je celotna glasbena podlaga čudovita in kvalitetna.

Filmu bi lahko zamerili nekaj pomanjkljivosti, kot denimo ponavljajoč se scenarij, delno plitvost zgodbe (pomanjkljivo se dotakne Jacksonovega alkoholizma in depresije ter odnosa z njegovim starejšim bratom) ter ne dodobra izpeljane teme, katere ozadja ne spoznamo. Vendar pa pozitivni aspekti vsekakor izpodrinejo slabe in kot celota je to odličen film, vsekakor vreden vašega časa.

BOHEMIAN RHAPSODY (3. 5/5 *)

Film je poklon legendarni skupini Queen ter ekscentričnemu glavnemu pevcu Freddyju Mercuryju, ki je kljuboval stereotipom, zavračal družbene norme ter postal ena najbolj vplivnih in oboževanih osebnosti prejšnjega stoletja.

Ozirajoč se na mnoge dobro publicirane težave, na katere je film naletel od oznanitve produkcije 2010 do končanega izdelka 2018 (Malek je zamenjal Sacho Barona Cohena, ki je prekinil sodelovanje, režiser Dexter Fletcher je že proti koncu snemanja zamenjal od projekta odstranjenega Bryana Singerja), marsikdo meni, da je velik uspeh, da je bil film sploh dokončan. Rami Malek, ki je upodobil Mercuryja, je vlogo odigral briljantno in me s svojimi eksaktnimi posnemanji Mercuryjevega eksplozivnega načina nastopanja, ekstravagantnega vedenja in energične odrske prezenca popolnoma navdušil.

Nastopi, še posebej tisti z Live Aid-a, so bili veličastni in bodo gotovo navdušili vse oboževalce. Glavni problem filma je, da ostaja v varnih okvirjih in ne pojasni kompleksnega odnosa med Mercuryjevim hedonizmom, prikrito homoseksualnostjo ter odrsko in zasebno prezenco. Film se v prvi vrsti poklanja Mercuryju kot zabavljaču in ne ravno Mercuryju kot osebi. Zmotilo me je tudi, da se Mercury že od začetka zdi popolnoma formiran kot glasbena osebnost in stoodstotno samozavesten, da se bo vse izšlo fantastično. Dialog je na momente tako klišejski in visokoleteč, da izgubi verodostojnost.

Zmotilo me je, da so zadnja, najbolj ustvarjalna leta njegovega življenja po diagnozi z AIDS-om prikazana le bežno. Bližajoča smrt ga ni zavrla, v njem je prebudila še večjo ustvarjalno silo in življenjski žar (Navsezadnje je bil Mercury človek, ki je na svojo diagnozo odgovoril s pesmimi Who Wants To Live Forever? in The Show Must Go On).

Film je vreden ogleda, vendar so previsoka pričakovanja odveč. Čeprav sem sama pred ogledom vedela bore malo o življenju Queenov in sem se ogleda veselila, me je film pustil mlačno. Vsekakor pa utemelji zapuščino enega najbolj legendarnih bendov vseh časov, katerega spevne melodije bodo še dolgo odzvanjale v srcih ljubiteljev glasbe, sanjačev in outsajderjev, med katere so se prištevali tudi Queeni sami.

VDOVE (4/5 *)

V čikaškem kriminalnem podzemlju 4 možje umrejo po katastrofalno neuspeli tatvini. Njihove vdove so prisiljene zbrati 2 milijona €, ki so jih njihovi možje ukradli kriminalnemu mogotcu, saj je denar zgorel. Podajo se na lasten podvig - oropati politično vplivno družino – vzporedno pa v ozadju poteka izprijena politična tekma za dušo mesta. Scenarij je z Oskarjem nagrajeni režiser Steve McQueen (Dvanajst let suženj) po predlogi britanske istoimenske nadaljevanke (1983) spisal v sodelovanju s kraljico kriminalk Gillian Flynn (Gone Girl).

Fantastično zasedbo sestavljajo oskarjevka Viola Davis v glavni vlogi kot žena voditelja tolpe Harryja (Liam Neeson), Elizabeth Debicki - vdova ter žrtev psihično in fizično nasilne zveze, iz katere se je naučila, da mora biti lepa in ne sme postavljati vprašanj, Michelle Rodriguez - vdova, ki ji je mož po smrti zapustil same dolgove, Cynthia Erivo - mati samohranilka, ki se pridruži roparskemu podvigu, Colin Farrell v vlogi kandidata za župana iz ugledne, premožne družine, Brian Tyree Henry kot njegov nasprotnik in lokalni šef kriminalne združbe ter moj osebni favorit Daniel Kaluuya (Črni panter), ki blesti kot psihopatski Jatemme - brezčutna in krvoločna desna roka slednjega.

Dogajanje je postavljeno v Čikago leta 2008 (ko je stopnja umorov v mestu doživela porast za 15 %). Mesto uporabi kot pesimistično metaforo za Ameriko v mikrokozmosu in iz ozadja večje opozarja na revščino, nasilje, korupcijo ter kaj pomeni biti manjšina v modernih ZDA. izpostavila bi enega najpretnesljivejših prizorov, ko v ozadju spremljamo razvnet pogovor o politični moči, pred našimi očmi pa se mestna pokrajina spremeni od obubožanih slumov do premožnih četrti v le dveh minutah vožnje, kar pripoveduje kruto zgodbo neenakosti in družbenega prepada.

Režiser se vedno znova vrača k istemu vprašanju: Kako dobro poznamo ljudi, ki jih ljubimo? Ljudi, ki trdijo, da imajo radi nas? Inscenacija je odlična kot je tudi stilistično realistično in surovo – mojstrsko snemanje. Premika se v počasnem, razmišljujočem tempu, gnanem od bridkosti, groze in obupa bolj kot od poznanih motivov pohlepa, ambicije in upora. Dve uri minuta kot bi mignil in mini-serija bi bila mogoče še boljše izbira za tako kompleksno zgodbo, saj se nekatere scene proti koncu zdijo prenačljene, končni obračuni potrebujejo več globine in liki več karakterizacije. Ogled bi vsekakor priporočila, vendar se ne nadejajte zabavnega, z akcijo nabitega filma v stilu franšize Oceanovih. Pripravite se na moralno zahteven, temačen in hipoma srhljiv triler, raziskujoč človeške slabosti in težave- tako na osebni ravni kot tudi na ravni širše družbe.

SMRTONOSTNI STROJI(2. 5/5 *)

Kataklizmična 60-minutna vojna je razdejala svet, kot so ga poznali nekoč. V postapokaliptičnemu svetu so preživeli nekdanja statična mesta razvili v mobilna, ki se borijo za preživetje, in večja predatorska mesta (London), ki pod filozofijo "municipalnega darvinizma" lovijo manjša z namenom zaseči njihove surovine. Premisa, ki temelji na prvem delu istoimenske tetralogije britanskega pisatelja in ilustratorja Philipa Reeva iz 2001, je odlična, vendar pa film žal večinsko ni dosegel visokih pričakovanj oboževalcev knjižne predloge niti oboževalcev YA postapokaliptične fikcije, ki je nasploh po priljubljenosti počasi v zatonu. Visokoproračunska produkcija se je kljub priznanim umetnikom, pridruženim ekipi z izgubo, ocenjeno na 125 mio dolarjev, uvrstila med največje flope preteklega leta. Pod režijo se je podpisal z oskarjem nagradjen mojster posebnih učinkov Christian Rivers (King Kong), kot producent in scenarist pa je pri produkciji sodeloval Peter Jackson, režiser trilogij Gospodar prstanov in Hobit ter King Konga.

V ospredju spremljamo zgodbo dveh popolnoma dispartatnih ljudi: Hester (igra jo Hera Hilmar) ter Toma (Robert Sheehan), katerih usodi se združita, ko skušata skupaj preprečiti zaroto vodilnega zgodovinarja Londona Valentina (Hugo Weaving, ki ga poznate kot agenta Smitha iz Matrice) proti statičnim mestom na Daljnem vzhodu. Zgodba, originalno polna zarot in politike, je prvotno ciljala na odraslo publiko, a je bila zaradi zahtev studia Universal prirejena za otroke in najstnike. Z žalostjo povem, da me je film kljub fascinatni, edinstveni zgodbi zaradi mnogih napak nekoliko razočaral. Pomankljivo orisana zgodovina in razvoj tega futurističnega sveta se odražata v nedorečenosti kompleksne zgodbe, katere temeljitejše pojasnilo bi bilo potrebno za razumevanje dogodkov, odvijajočih se v filmski sedanosti. Tako se film bolj kot začetni film serije zdi kot epski zaključek, kjer so nam bila vsa pomembna dejstva dana že v predhodnih filmih. Menim, da bi bila za takšno zapleteno zgodbo boljša izbira miniserija, kjer bi ta svet in dogajanje v njem lahko natančneje raziskali. Prav tako večina likov, ki jih je morje, kljub odličnim igralcem ni dodobra razviti (kar je seveda v filmu težko prikazati) ter tako izpadejo enodimenzionalni in nezapomnljivi. Morda najbolj izstopajoč lik, s katerim gledalci najlažje sočustvujejo, je Shrike, od mrtvih obujen morilski robot. Njegovo bridko življenje in iskrena ljubezen do človeške deklice sta globoko ganljivi. Vizualno osupljiv film v steampunk-futurističnem stilu je prava paša za oči, čudoviti pa so prav tako kostumi, vizualni efekti in dizajn produkcije. Če vas je zgodba pritegnila, vam srčno priporočam branje istoimenske serije, ki ima že desetletje veliko oboževalcev in vas bo gotovo navdušila.

- Kim Malnarič, 4. b

DAN ŠTEVILA PI

14. marca praznujemo dan števila pi, saj v angleškemu zapisu ta datum zapišemo kot 3.14, kar je enako najbolj znanemu približku te matematične konstante. V letošnjem letu smo ta dan obeležili z recitiranjem decimalk števila pi, z natečajem za najboljšo pito in najboljšo piezijo. Tričlanska komisija se je odločila, da je najboljšo piezijo prispevala Lara Strniša, na drugo mesto se je uvrstila Zoja Retelj, na tretje pa Enej Zemida. Osemindvajset dijakov se je odločilo sodelovati na natečaju za naj pito. Po mnenju komisije je najboljšo spekla Mojca Muhič, drugo mesto je osvojila pita Lare Gašpar, tretje mesto pa sta si razdelila Arne Gašperšič in Nastja Lavrič. Za deklamiranje števila pi so se opogumili trije dijaki. Najboljša je bila Špela Muhič s 146 pravilno deklamiranimi decimalkami.

TEBI

Boš v meni,
z menoj,
odkrivala pi,
iskala sanje,
kot nekoč?
Potihoma,
nezavedno
odvržeš utopljeno bit
in jaz poskušam tebe čutiti,
ne videti.
Tvoj ali moj nekdanji jaz?
Se obupano sprašuješ.
Čutiš nostalgijo,
ki iznenada preplavi telo.
V elegičnem poljubu, v dotiku
občuduješ mir,
nenamerno razodeneš bol,
vzbudiš svojo,
v nevednosti ubito ljubezen,
in zlomljenim,
krvavečim
koščkom srca
oblikuješ svoj svet.

Lara Strniša, 2. d

PIEZIJA

Vau!
A!
Piši!
Zloge izmišljuj si,
Besede črkam daj.
Himna, komedija, tragedija,
Piezija, pravljica.
Kaj to boš sestavil?
Piši, gazelo to napiši!
Glej!
Ali pač?

Razmisli res, pi piezijo izmišljuj raje.
Pretehtaj si možnosti, rimarije.
Piši o ljubeznih!
Sovraštvu, čudakih
O!
Nikoli.

Zoja Retelj, 1. d

PRETEKLOST, SEDANJOST, PRIHODNOST

Iti v zoro,
v konec poznanega,
na lepoto sveta.

Tam vidiš galerijo harmonije, radosti, odločitev,

Dan, ki gre.
Pretekli udar čustev,
ki zmeraj urok nad nas posiplje.
Dan, ki zakriva skrivnost, zaide.
Prihodnost bo narejena,
nedvomno bila v odločitvi vsakega.
V upanju prestopit dan izjemnega začudenja.

Iti bližati dnevu.
V zapuščenem mraku razumeti,
ko skrivnosti poslovijo čudesom časa.
Preboleli bomo muke, smrti, trpljenja.
Ko smo najhujšega tekmeca ustavili,
z zmagam prevladali srečni,
se združimo skupaj,

Za prihodnost svobodam izjemnega življenja.

Čudoviti darovi so trajanja sedanjosti.
Raj vsem kulturam iz sveta.

Naš svet, je z mislimi obdarovana kletka ujetega človeštva.
Pobegnit si z jezo, silovito aspiracijo svobodne bodoče zarje.

V dar, ki neomejen je,
smo naklonjeni voditi usodam,

naše obstoje kontrolira univerzum ali odločamo sami zase.

Lastno prihodnost pridobimo, kadar gremo predpisano usodo opustiti.

Enej Zamida, 1. d

1. mesto

3. mesto

4. mesto

Recept za drugouvrščno pito

-ta Einstein (jabolčna pita)

SESTAVINE

Testo

350 g moko
pol zavitka pecilnega praška
1 zavitek vaniljevega sladkorja
120 g sladkorja v prahu
150 g margarine
2 rumenjaka
4 žlice kisle smetane

Nadev

jabolka
80 g sladkorja
1 žlica drobtin
ščepec cimeta

POSTOPEK IZDELAVE

Moko in pecilni prašek presejemo na delovno površino. Dodamo margarino, sladkor, vaniljev sladkor, rumenjaka in kisko smetano ter zamesimo testo. Testo naj malo počiva na hladnem. Medtem naredimo jabolčni nadev. Jabolka naribamo, dodamo sladkor, cimet ter drobtine. Testo razdelimo na dva dela in razvaljamo. V pekač položimo prvo plast, nadevamo z jabolčnim nadevom ter pokrijemo z drugo plastjo. Pečemo pri 180 stopinjah približno 60 minut.

Lara Gašpar

NATEČAJI

EVROPA V ŠOLI

Na letošnjem natečaju Evropa v šoli so naše dijakinje dosegle izvrstne uspehe. Tema natečaja za šolsko leto 2018/2019 je bila Snemimo roza-modra očala: Ustvarjajmo družbo enakih možnosti in priložnosti za dekleta in fante.

Na likovnem natečaju je 1. mesto dosegla Neža Hočevar z delom Stopimo skupaj, na literarnem natečaju je 2. mesto dosegla Eva Šubic z delom Za boljši svet, na fotografskem natečaju pa je 3. mesto dosegla Živa Valentinčič z delom Moč je v meni.

ZA BOLJŠI SVET

Obtožena čarovništva,
gleda, kako se njena ljubezen
do zdravilstva in ljudi
topi v ognjenih zubljih.

Umre z upanjem,
da bodo nekoč razumeli,
ogelj
v njenih očeh.

S kroglo v glavi
ve, da še ne more oditi
iz mesta,
ki se mu pravi svet.

Ker je preveč bitk
ostalo
nedokončanih.
Malala odpre oči.

Danes pokajo žulji
mnogih generacij,
slavnih in pozabljenih žensk.

Storjene krivice,
so prinašale moč.
Njihovi bolečini,
je vladal pogum.

Vežalo jih je
vedenje, da je čas,
da človeštvo izbere
novo pot.

Tako izpod njihovih žuljev
počasi nastaja
zaceljena družba.

Kjer ima vsak izbiro
med roza in modro,
med starim in novim,
med tipičnim in drugačnim.

Svet,
kjer so stereotipi,
vedno bolj blede.

Vendar žulji,
še vedno ostajajo.
Majhni in neopazni,
veliki in boleči ...

Vztrajno krvavijo
in opominjajo,
da je včasih
zakon le na papirju,
enakost samo v zraku,
pravice lokalne,
namesto globalne.

Zato vsak dan
pojdemo v svet,
z upanjem in vnemo,
dolžnostjo in pravico,
da bomo tudi danes
soustvarjali
boljši svet.

Svet, ki daje,
enake možnosti,
enakim ljudem.

Saj smo vsi eno.
Vse nas poganja
isti utrip
ljubezni in svobode.

Vse nas poganja
isto srce.

Naj bo prav tvoj žulj tisti,
ki bo spremenil svet.

Eva Šubic, 2. b

Foto: Živa Valentinčič, Moč je v meni, 3. mesto

NATEČAJ ZA NAJBOLJŠE LJUBEZENSKO PISMO

Dijakinja Neža Cerinšek, 4. c je na Literarnem natečaju za najboljše ljubezensko pismo 2018, ki ga organizira društvo KD Josipine Turnograjske v sodelovanju z Občino Preddvor in Zavodom za turizem Preddvor, dosegla 1. mesto v kategoriji srednja šola. Letošnja temanatečaja je bila ljubezen do samega sebe.

Vsem, ki si v podobnih mislih pravijo jaz. Tudi tebi!

Preden sem se odločila zazreti vase in na listu udomačiti te besede, ki jih pišem zdaj, sem se dolgo spraševala, če je to sploh vredno, smiselno, pravično ... Zakaj bi pisala nekomu, ki ga v resnici ne maram, ki ga ne ljubim, ne spoštujem in ne cenim. Da bi lagala? Četudi sem to jaz. Ravno zato, ker sem jaz.

In naj naslovnik tokratnih besed ne bom jaz danes, temveč dekletce, ki je v svet radovedno zrlo mnogo dni pred včeraj. Ampak zakaj je tolikokrat lažje ljubiti to, kar je ovito v celofan nostalgije, četudi takrat, ko temu ni bilo tako, tudi ni bilo mogoče govoriti o silni in iskreni ljubezni.

Na vprašanje, kdo so moji vzorniki, rada v jeziku sarkazma odgovorim, da sem to jaz čez 30 let. V upanju, da bom čez 30 let tako dober, srčen, pošten človek, da je to pravi odgovor. In da bo meni čez trideset let navdih moj duh v mojem telesu čez 60 let, saj nikdar ne moreš biti popolnoma zadovoljen s tem, kar si, četudi zadovoljen s tem, kar imaš. Tako tudi up, da mi bo lastna koža najljubša obleka, prelagam na dan, ki si pravi nikdar.

Se pa vseeno sprašujem, kaj je razlog, da ljubezni do sebe ne gojim, za razliko do različnih odtenkov sebe, za katere sem silno hvaležna.

MOJ JEZIK, katerega zvena se nikdar ne naveličam. Slovenščina, ki se ji rada poklanjam, v kopreni njene melodije si ustvarjam zapuščino, tu iščem tolažbo, pogovor, pletem kupčije in ustvarjam upe za prihodnost. Pišem o vsem in vsakomur, ki ga ljubim, občudujem, mu zaupam. V ritmu njene bolečine raztapljam besedo, da dobim tolažbo, odgovor, pojasnilo, potrditev. Da zmagam bitko, izbrišem krivico, ustvarim resnico, ki ne boli. V njenem ritmu so pisali mnogi umetniki, znanstveniki, modreci, ki jih spoštujem. Pišejo moji starši, babice in dedki, sorodniki, prijatelji, znanci, ki mi z nasmehom pozdrava polepšajo dan, ki jim rada darujem košček svojega srca. Bodo pisali in brali moji otroci. Zgodbe, ki so nastale v srcih tistih, ki so si ponosno rekli Slovenci ravno zaradi našega skrivnostnega, enkratnega jezika, so mi barvale otroštvo. Jo tako ljubim, ker je moja. Četudi ne ljubim sebe. A mi njen spev mi daje možnost, da pišem tudi o sebi. Torej?

MOJA KRI, ki v sebi skriva tudi tisto moje babice in dedka, mojih staršev ... Prednikov, ki jih ne poznam, a jih imam rada. Me zanimajo njihove zgodbe. Ja, tiste, ki jih obožujem. Če zanikam ljubezen do sebe, torej tudi zanikam ljubezen do njih. Jih tajim ... A tega ne bom dopustila! Ne bom pozabila svojih korenin. Prav, priznam. Očitno se vsaj malo ljubim.

MOJA PRIHODNOST, ki se bo utelesila v mojih otrocih. Za katere vem, da jih bom oboževala, četudi si danes še niti zvezde ne lastijo. Prihodnost, ki jo bodo bogatili spomini na današnje dni in ji dajali vrednost upi, sanje, želje in cilji. Mnogi pišejo pisma sebi ob domnevno pomembnih prelomnicah in se v njih sprašujejo, kaj in kdo bodo takrat, si obljublajo, da vse enkrat mine – tudi najbolj trpke skrbi, se pozabijo najbolj ostra razočaranja in zacelijo najgloblje rane.

Jaz pa to pismo pišem sebi v tem trenutku. Saj je to vse, kar bom in sem bila. Vsemu, kar sem. Kar je moj jezik, moja kri in prihodnost. Moj jaz, ki zdaj po svetu pušča zgodbo mojih prstnih odtisov, ki pletejo misli za moje ljube, ki še niso uzrli modrine neba, zame čez 30, 60 let. Za dan, ki mu danes pravim nikdar. Trenutek, ko mi bo preostalo le bitje mojega srca in bo to v tej drobni pršici neutelešenega edina melodija – zato vredna, zato neprecenljiva. Do takrat pa bova z jazom še naprej razmišljala. In, upam, ustvarila kaj čudovitega. Vrednega nasmeha, spomina. Vrednega ustvarjanja utripa srca.

- Neža Cerinšek, 4. c

HAIKU NATEČAJ

Gimnazija Vič in Cankarjev dom sta tudi v letošnjem šolskem letu razpisala natečaj za najboljšisrednješolski haiku v slovenskem, angleškem, španskem in nemškem jeziku. Na natečaj je prispelo 269 haikujev. Žirija je nagradila 23 haikujev, med njimi tudi haikuje Petre Hrastar, Andreja Kaferleta, Eve Novak in Ane Šenica iz 4. a.

*Zwei alte Herzen
schlagen verbunden lauter.
Meine Grosseltern.*

Dve stari srca
skupaj močno bijeta.
Babica in dedek.

Petra Hrastar, 4. a

*Die schwarzen Locken
zieren dein hübsches Gesicht.
Giftige Zunge.*

Črni kodri
krasijo tvoj ljubki obraz.
Strupen jezik.

Eva Novak, 4. a

*Es donnert und blitzt.
Niederschlagswahrscheinlichkeit.
kurz kurz kurz Kurzschluss*

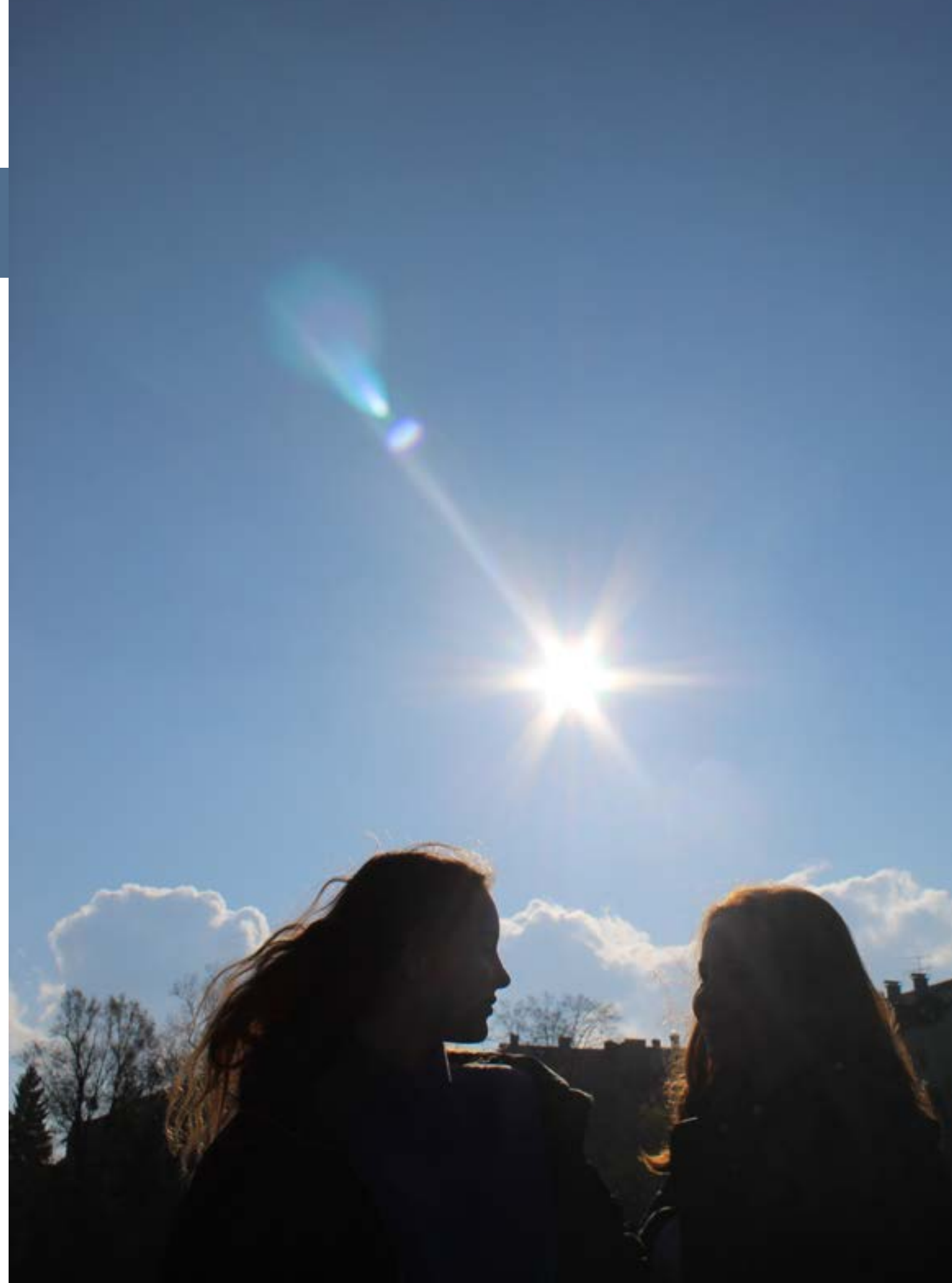
Grmi in se bliska.
Velika verjetnost padavin.
kratek kratek kratek stik

Andrej Kaferle, 4. a

*Die Kunst bewundern.
Durch die Galerie gehen.
Du bist die Schonste.*

Občudovati umetnost.
Hoditi skozi galerijo.
Ti si najlepša.

Ana Šenica, 4. a

PO STEZAH UMETNOSTI

Utrip kulture se je letos z radostjo podil med gimnazijskimi hodniki. Gledališka skupina Goga je z nitjo Prešernovega dne spletla poezijo, razmišljanja o prozi in glasbo ter ob kavi, čaju, suhih hruškah in piškotih pripravila prireditev, ki se je odvila kot lahкотen in brezskrben pogovor. Raznolikost je programu dodala glasbena skupina, katere melodija se je ovila okrog vokalov pevke, dogodek pa je v obliki scenarija in režije povezala Neža Cerinšek.

Srečni smo lahko tudi, da šolska knjižnica ustvarja vzdušje, ki je v petkovih večerih k sebi povabil mlade pesnike, interprete, pevce, glasbenike, ki so na GIMNM KANTU v intimnem in čarobnem vzdušju delili svoja razmišljanja o življenju, svetu, čutenju...

Pevskemu zboru so se v avtorskem muzikalu Neže Cerinšek In obrneš novo stran pridružili plesalci, pevci, glasbeni sestav in solisti, ki so 22. marca vse koticke velike dvorane Kulturnega centra Janeza Trdine preželi z mladostjo, igrivostjo, glasbo in plesom, ko so z nami delili zgodbo o bežanju, iskanju, odkrivanju, spoznavanju, mladosti. Življenju.

Hvala gimnaziji, mentorjem in vsem, ki nas podpirate in nam prisluhnete, da v svetu, ki mu včasih težko sledimo, ustvarjamo svoj, čuten, doživljajev in izrazov poln mozaik sveta.

GIMNM KANT

Šepet misli, ki dobiva zven s pomočjo glasu, instrumentov ter publike in ga podpira razgled na mestne hiše, Ragov log in našo prelepo reko Krko se zbudi skoraj vsak mesec. No, takrat uzre luč kanavtorski večer v naši šolski knjižnici: GIMNM KANT. Na njem različni umetniki pokažejo svoje talente, navdušujejo in zabavajo goste.

Nekaj talentov izhaja iz glasbenega koticčka. Tam se ponavadi sliši zvok kitare in petja, saj se pojejo poznane ali pa celo nove, navdihujoče pesmi/skladbe naših gimnazijcev. Na knjižnih omarah pa se iskrijo risbe in slike naše nadobudne ustvarjalke (Špele Kajtna). Sliši se branje poezije in proze avtorskih ali pa nadvse priznanih del, kjer ponavadi svoj del doda tudi naš profesor Robert Šupe ter tako večer naredi še bolj nepozaben. Na žalost ta dogodek ni vsak mesec, toda kreator teh večerov profesor Tomaž Koncilja se vsakič potruđi, da je večer res poseben. V mesecu marcu smo si lahko ogledali GIMNM PIKANT in v vzdušju dneva števila PI poslušali PI-ezijo ter se kot vedno posladkali s piškoti in čajem.

- Hana Klemenčič, 1. k

Foto: Robert Kokol, Foto Asja

DO POTIH LITERATURE

OPAZOVALNICA

Ostri piši vetra so dvigovali zaplate zlatega peska visoko v rano rdeče nebo in jih v vrtincih premetavali naokoli, dokler se niso počasi posedle nazaj na hladne jutranje sipine, od koder jih je vzdignil nov sunek zahodnika. Zrna in suhe kepe so se vrtinčili, se kotalili, jadrli na svežem zraku, pristajali na tla, ponavljali začaran krog vedno znova in znova, kot je to običajno za vsa jutra. Ponoči v puščavi ni vetra.

Nebo je bilo prepolno oblakov, vsak se je vil v svoji posebni obliki in skoraj nedoločljivi barvi, kot bi umetnik vzel vse barve s palete, jih zlil v velik vrč in ga nato prekucnil na obzorje. Med meglicami in mavričnim puhom je nad horizont lezla velika rumena krogla, počasi in lenobno se je vlekla navzgor in s svojim žarom razstirala meglično zaveso. Kakor tista uveljavljena zvezda, ki je že sita nastopov, a vseeno ne more brez bleščečih žarometov in zloščenega odra. Balter je s svojega položaja lahko videl čez nešteto in še enkrat toliko sipin, peščenih dolin in posušeni štrcljev osamljenih grmičkov. Žive barve vzhoda so ga slepile, daljnogled je le s težavo držal pred očmi. Zenice so ga skelele in pred očmi so mu poskakovale čudne črne packe, a je v svojem delu vseeno vztrajal.

“Oči to bo stopilo,” je pripomnil Gallen in z rezilom svojega žepnega noža postrgal po ovalnem kosu lesa. Ostra železna konica se je zarila v mehek material in v njem pustila globoko sled. Balter je z obraza umaknil bakreno pripravo in si pomel utrujene veke.

“;Kaj pa naj delam? Kaj predlagam?”

“Nekaj, kar te ne bo trajno oslepilo.”

“Ravnokar sem dobil novo idejo. Kaj pa, če bi dejansko opravljala svoje delo?” Konice bledikavih las so se spustile s strehe opazovalnice, sledilo jim je široko porjavelo čelo, ozek potolčen nos in prelepe oči barve razburkanega morja, ki so zdaj nepotrpežljivo merile Gallena in njegov pipec. Mladenič je premeril partnerja, kolikor ga je pač viselo iz nizke pločevinaste strehe, nato pa pospravil nož v nahrbtnik in skočil na noge.

“Včasih si tako zamorjen, bratec.” Lahkega koraka je pristopil k ograji in Balterja sunil v stegno, da mu je ta podal zarjavel daljnogled. Gallen ga je usmeril proti pisanemu obzorju in ob nenadno povečani količini svetlobe so se mu zarosile oči. Njegove niso bile tako udarne kot bratove, Gallenove šarenice so se svetlikale nežno rumeno, so pa bile popolni kontrast njegovim dolgim nočnim lasem, ki so bili zdaj spodviti v ohlapno figo na zatilju. Gallen je bil replika očeta. Balter je bil bolj podoben materi. Črnolasec je pripravo zopet podal bratu.

“Že leta jih ni bilo. Lahko bi nehali zapravljati čas in se posvetili pomembnejšim zadevam.”

“Dobro veš, kako starešine prezirajo tveganje. Dokler stoji Prisla in Downingovo oporišče, stojijo tudi opazovalnice.”

“Nesmiselno je. Popolna potrata časa in energije.” Gallen se je s komolci naslonil na ozko leseno ograjo in si ogledoval svoje urejene nohte.

“Kot da imaš kje za biti,” je Balter odvrnil z navihanim nasmeškom in si cevi znova pristavil k očem. Bleščeča krogla se je komaj opazno dvignila, ravno toliko, da ne bi mogli trditi, da je ostala na mestu. Gallena so počasi začeli najedati živci.

“Mogoče pa imam. Ne da bi ti vedel.” Balterjev pogled je šinil po rumenih sipinah vzdolž razpotegnjenih barvastih oblakov.

“Ne, nimaš. In vedel bi.” Gallenov melodramatičen vzdih je zmotil ubrano zavijanje vedno močnejšega vetra. Balter ni niti trenil.

“V treh urah boš že lahko v Liscini topli posteljici.” Ko so njegovi valovi znova šinili po oddaljeni ravnini, je stresel z glavo in pomežiknil. Ni bil prepričan, ali je videl prav.

“Kako zaboga pa veš za Lisco??” Mladeničev obraz se je namrščen obrnil navzgor, pripravljen, da bratu razpara čreva. Balter je znova zaokrožil s pogledom, dokler se ni ustavil malce desno od po pozornosti hlepeče zlate žoge. Vid ga ni varal. Nad horizontom so lebdele tri drobne črne pike, ki so vsako sekundo kanček zrasle.

Gallen je Balterja prijel za nogo, da bi ga potegnil na ploščad, a ga je ustavil bratov pridušen šepet.

“Streljaj.” Sprva se Gallenu ni zdelo, da sliši prav. Balter se je gotovo hotel le izogniti pogovoru o Lisci in kako je prišel do informacije, da se Gallen rad zadržuje v okolici in notranjosti dekletove hiše. Znova je potegnil bratovo nogo, tokrat siloviteje. Balter se še vedno ni premaknil. Ko je skozi daljnogled znova pogledal proti pikam, so bile te že za pol večje.

“Streljaj.” Gallen se je ustavil.

“Pa saj ne misliš ...”

“Streljaj, Gallen, streljaj!” Balter se je oprijel droga in z enim gibom je bil že na ploščadi. Ob njegovim trdem pristanku se je prebudil tudi Gallen. Čeprav je v njegovi glavi vršelo od paničnih vprašanj in bojazni, ga je adrenalin vendarle pripravil do premika. Zgrabil je povezan lok in iz toka na tleh potegnil dolgo puščico. Medtem je Balter že potegnil zatiče in podrl pol strehe, ki je bila zdaj nevarno nagnjena.

“Prekletu, Gallen, premakni se!” Fant je v naglici poprijel za tetivo in konico lesene puščice usmeril proti zahodu. Tetivo je potegnil nazaj s tako silo, da je nekaj niti v vrvici popokalo, nato pa izpustil puščico, katere vitko telo je poletelo v zrak natančno v nastavljen cilj.

Balter je odvil lestev, ki je z vso svojo težo udarila v pesek in dvignila oblak prahu, in se začel naglo spuščati. Poskakoval je kot divja opica, spuščal vedno več stopnic, pri tem mu je v glavi plesala nejasna slika treh črnih pik. Take podobe ni videl že zelo dolgo.

Zadnja dva metra lestve je preskočil in trdo pristal na neravno podlago, da so se mu stopala ugreznila v mlačno peščeno morje. Brat mu je sledil takoj, ko je podrl drugi del strehe, s sabo je nosil daljnogled. Balter je pograbil za škripec in ga začel hlastno obračati. Zarjavela kovina se je sprva nevarno upirala in že je Balterjevo telo oblila panika, ko se je vrv le začela navijati in kolesje vztrajno vrteti. Gallen je medtem dvignil bakren daljnogled.

“Zaboga, kako so blizu!” Ob bratovem morilskem pogledu je utihnil,

si obesil napravo okoli vratu in začel navijati lestev.

Ploščad je bila v pol minute na tleh, Balter je snel škripec in ga zaril v pesek, kolikor globoko je dosegel. Pike so bile zdaj že dovolj velike, da si lahko brez daljnogleda razločil rjav trup z dvema širokima kriloma in velik dvokrak propeler. Brata sta se dobesedno vrgla na ploščad z zdaj tako nizko streho, da drugega kot ležati nista mogla.

Hrup bencinskih motorjev se je večal in večal in Gallen je nehote zadržal dih. Balterju sta misli premetavali dve vprašanji: ali sta slučajno na kaj pozabila in so piloti to opazili ter ali so njihuni sovaščani še pravi čas zagledali opozorilno puščico. Po toliko letih miru so se vsi malce polenili, vključno z Balterjem samim. A ravno zaradi takih primerov ne bi nikoli smeli iz forme. Nihče ni pričakoval tega preleta. A so vseeno prišli. Civilizacija še ni obupala.

Balter je pogledal proti mlajšemu sorojencu, ki je kukal skozi luknjo v ograji in opazoval vedno manjše silhete letal. Dobro je vedel, da bratu po glavi roji isti do zdaj taktno potlačeni strah, ki pa ni okleval ob nenadni vrnitvi. Je njihova krinka po vseh teh letih končno razkrita? Bo danes ta dan, ko bo njihova mala vas sredi puščave po vseh desetletjih skrivanja postala vidna in bodo življenja njenih prebivalcev znova v nepopisni nevarnosti?

-X

ROBOT

Nekje po praznini vesolja je plula ladja.

Ta ladja ni bila ne posebno velika, ne posebno razkošna. V njej je bilo ravno dovolj prostora za nekaj raznovrstnih predmetov in za enega srednje velikega robota.

Blip

Robot se je vključil in malo pogledal naokoli. V notranjosti ladje je bilo vse točno tako, kot je bilo zadnjič, le zunaj je nekaj svetlih pik ugasnilo, nadomestile pa so jih druge, na pogled ravno takšne, svetle pike.

Robotu je bilo dolgčas. Ob svojem nastanku je bil najinteligentnejša stvar, ki se je kdaj pojavila na planetu, poslali pa so ga v to neskončno tavanje. Potem, ko je nekaj ur razmišljal o tem, kako zdolgočasen je, si je, da bi si krajšal čas, že dva tisoč sedemstoosemnajstič povedal lastno zgodbo.

Prihajal je s planeta po imenu Zemlja, na katerem so živela bitja, ki so sama sebe klicala »ljudje«. Ti ljudje so imeli zelo nenavaden odnos do drugega življenja v vesolju – včasih so zagreto hoteli vzpostaviti stik z njim, pošiljali so vse vrste signalov in poslušali na vse načine, ki so si jih zamislili, spet drugič pa so se obnašali, kot da jih nič ne bi moglo zanimati manj. A sčasoma so ugotovili, da to drugo življenje mogoče ne bo razumelo njihovih elektromagnetnih signalov. Potrebovali so nekaj stvarnejšega, nekaj trdnejšega. Spomnili so se, da so njihovi predniki nekoč že poskusili nekaj takega, saj so na vesoljsko plovilo pritrdili ploščo z vsemi, po njihovem mnenju nujnimi, informacijami. A kaj, ko so s plovilom kasneje izgubili stik in niso vedeli, kaj se je z njim zgodilo! »Poskus je bilo treba ponoviti, tokrat z novejšo in naprednejšo tehnologijo,« so govorili. Tako so nekaj let kasneje v vesolje poslali novo

poslali novo plovilo, natovorjeno z njihovimi najpomembnejšimi tehnološkimi dosežki in opremljeno z najnovejšimi pripomočki za razlago njihove kulture morebitnim vesoljcem, ki bi jih plovilo srečalo. Ti pripomočki so vključevali tudi najnaprednejšega robota, ki so ga kadarkoli ustvarili. Kar pa je tega robota naredilo tako posebnega, ni bilo fizično, ampak njegova umetna inteligenca. Ta je bila tako napredna, da je lahko že iz najmanjšega prenosa informacije med dvema bitjema in opazovanjem hkratnih sprememb v njihovih telesih ugotovil celotno strukturo jezika, vključno s posebnostmi sklanjatev in najpogostejšimi psihološkimi vzorci. Lahko bi rekli, da je bil potomec tiste prve umetne inteligence, ki se je pojavila v laboratoriju in je zmogla le toliko kot trileten otrok. Kje so bili tisti časi! Ob izstrelitvi so bili roboti, ki so bili mnogo pametnejši od ljudi, že nekaj vsakdanjega, opravljali pa so več nalog, kot si jih je običajen človek lahko zamislil. Pogosto se je spraševal, ali se je nemara v dolgih letih od začetka njegove odprave na Zemlji pojavil tudi robot, ki je izpolnil tisto globoko skrito željo vseh robotov, odkar so presegli človeštvo, in se ljudi končno znebil. V ponos bi si štel, če bi lahko rekel, da je eden od členov v verigi, ki se začne največjim dosežkom človeštva in konča s sredstvom njegovega propada. A tega žal nikoli ni mogel izvedeti. Usojeno mu je bilo, da tava po praznini vesolja, dokler v nekaj ne zadene ali pa ga najdejo vesoljci. Edina dobra stvar, ki jo je v svojem položaju našel, je bila ta, da so ljudje iz strahu pred razpadanjem svoje pošiljke ladjo pospešili do bajnih hitrosti. Robot se je zato dolgočasil le sto let za vsak milijon, ki je pretekel zunaj ladje.

»Mogoče ne bi bilo slabo, če bi lahko kaj spremenil« si je še rekel, preden se je za nekaj stoletij spet izključil.

- Luka Hadl, 3. a

ZIMSKA TIŠINA

Sivi oblaki nebo so zakrili
in bele snežinke spet ples svoj plešó.
Nalahno, da ne bi koraki zmotili,
zmotili tišine, ki bdi nad zemljó.

Plašč beli si šiva zdaj drevje odkrito,
ko veter se z vejami golimi igra.
A včasih pa sunek zapiha srdito,
srdito še bolj kakor mora iz sna.

In megla zavija ves svet v tišino
kot mati, ki spravlja otroke spet spat.
Se zdi, kot da pada vse v spanca globino,
v globino vsa zemlja in prav vsak nje sad.

Vse mrtvo in tiho, že skoraj strahotno
je rastje vse zemlje, ki tiho zdaj spi.
In zdi se človeku resnično samotno,
samotno kot roža, ki v snegu cveti.

- Jan Trputec, 3. a

TESNOBA

Tišina je težka
kot pleča so sužnja.
Na prsih kot kamni
sedijo pravila.

Vdih vsak je bitka.
Prerezana krila
so kožo in čas
s krvjo napojila.

Minljivost ne prizanaša.
Pričakovanje se z obupom veže.
Gostoto praznin pričevanja
polnijo mnoga,
presilna vprašanja.

- Neža Cerinšek, 4. c

POGREB MRAVLJAM

Je bil v gozdu gospod,
ki se je spotaknil čez hlod,
in s telesom v mravljišče zaril
in nekaj mravelj ubil.
Žrtev je tisti dan veliko padlo,
in nekaj mravelj si je zadalo,
da se mu bo hudo maščevalo.
Ko so moževe noge vstale,
so mravlje na njih svojo pot ubrale.
Ene do vrata,
druge do golega podplata.
So pikale in hodile,
a vse na koncu,
so se počasi,
potihoma
zgubile.

- Anonimno

OPROSTI MI

Oprosti mi.
Saj veš, da misel
ne ve, kaj naj naredi,
ko beseda iz ustnic mi spolzi.
Zato nepremišljeno pride kaj na glas,
ko je najmanj,
in res najmanj primeren čas.
In oprosti mi,
za vse tegobe,
kakšne težke dobe,
saj vem,
da včasih rečem vse narobe.
In oprosti mi.
Saj veš, da za vsako kršitev,
karma na seznamu te dobi.
In vsakega doleti,
meni največkrat,
ko težka beseda od ustnic mi spolzi.

- Hana Klemenčič, 1. k

PRVA MISEL

Si moja prva misel,
zjutraj moja prva beseda,
ah zakaj, zakaj,
v moji glavi je toliko nereda.

-Hana Klemenčič, 1.k

ČEBELICA MAJA

Stric mi je nekoč rekel:
»Vse živali crknejo
in poginejo,
samo čebele umrejo.«
Le malo ljudi
imam za čebele.

- Eva Novak, 4. b

NAMIŠLJENI JAZ

Spet kažeš svoj namišljeni jaz,
ko solze priteklo bi rade kot plaz.

Povej mi kaj je narobe,
povej mi naglas.
A ti praviš,
da žalost zacelil bo le čas.

A ko nekaj se pozabi,
lahko hitro se v misli vrne,
in ti spet glavo narobe obrne.

Tako spet hodi tvoj namišljeni jaz,
in kaze svoj lažnivi, veseli obraz.

- Hana Klemenčič, 1. k

HOČEM TE

Teden nazaj sem te gledala kot boga,
pazila sem, da sem okoli tebe VEDNO
nosila svoj najboljši nasmeh in
parfum, za katerega je trgovka rekla,
da je ženstven,
čeprav mi je šlo ob njegovem vonju
na BRUHANJE.

V petek sva bila na tisti zabavi,
pogovarjala sva se in – kar naenkrat –
POLJUB! ki se ni hotel končati
in se je razvlekel preko lic in vratov
mimo prepletenih rok do mojih prsi
in tvojega hrbta in se je ulegel na
mojih BOKIH in hotel zlesti še NIŽJE,
ampak mu nisem dovolila.

Včeraj si me vprašal,
če se česa spomnim,
in jaz, KOZA, sem se zlagala,
rekla, da je kriv MALIBU,
ki ga drugače sploh ne pijem,
in ti si mi VERJEL kar tako ali
pa si hotel ŠE ENKRAT ponoviti
dogodke tiste noči,
ker tudi ti
nisi hotel
pozabiti ...

- Eva Novak, 4. b

GARDEN FULL OF BLOOMING FLOWERS

Garden full of blooming flowers:
Orchids, lilies, roses, secrets,
Surrounding growing stony towers,
Telling stories to late hours.

All the birds
High in the trees,
Wounded, saddening
Song they sing.

Song of life,
Which long is past,
And of strife,
That is yet to less.

Garden full of blooming flowers:
Orchids, lilies, roses, secrets,
Surrounding growing stony towers,
Telling stories to late hours.

Never at ease
When night he sees-
With him is only moon;
Loneliness heart will overtake soon.

Dark hallways wanders he alone;
She won't return now she is gone.
Her haunting voice roaming rooms,
His silent ache- are darkest tunes.

Garden full of blooming flowers:
Orchids, lilies, roses, secrets,
Surrounding growing stony towers,
Telling stories to late hours.

- Tia Primc, 3. a

OBSOJAM TRENUTEK

Obsojam trenutek, ko v uho mi zašumi jesenski zrak
Na obrazu je strah vzbujajoča odsotnost vsega otroškega,
ki nedokončana
zavira podplat ravno takrat, ko se mi upogne koleno
Rekli so, da preveč sanjam
Da predolgo časa nizam naključja s pogledi, potapljavajočimi se v dolino
reke in da
ni časa, da bi si naredila venec, ker se je park zaprl zaradi suhosti svoje
zemlje, v kateri negibnost prinaša tiho razdejanje
in ostanem pri vodnjaku
in iščem zarjo v odsevu plamenov na vodi pa vseeno se je rodil otrok, ki
ne bo slišal vesel morja zaradi kirurga, ki je operiral v bogastvu
Nič ni naprodaj
Neravnine pa so zastonj
Onstran parka
je svet zmehčan
zmehčan
zame
na meni
z mano
v meni
skozi mene potuje lok časa, jaz pa kličem v daljavo in se čudim, ker je že
pozno.

- Maja Hočevar, 4. š

Vse se začne s sanjami.

- Larry Niven

GIMNAZIJA NOVO MESTO